

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME
DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling
van de algemene erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor Vlaamse
Parken
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggend ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het decreet van 9 juni 2023 houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

In het Regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering werd voorzien in het opzetten van een volwaardig en transversaal landschapsbeleid. Tevens is de oprichting van Vlaamse parken als doelstelling opgenomen. Het decreet van 9 juni 2023 houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg voorziet een aanzet voor een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet. Dit besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de algemene erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor Vlaamse Parken geeft uitvoering aan bepaalde aspecten van het decreet, namelijk deze voor de Vlaamse Parken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Het decreet van 9 juni 2023 houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg werd op 7 juni 2023 definitief goedgekeurd, en op 9 juni 2023 bekrachtigd en afgekondigd.
2. Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/93 van 23 maart 2023.
3. De inhoudelijke voorbereiding voor de oproepen Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 kan beschouwd worden als voorbereiding voor de wettelijke verankering van beide parkstatuten. Tijdens de voorbereiding van deze oproepen zijn diverse belanghebbenden geraadpleegd.

- Bilateraal overleg op diverse momenten met vertegenwoordigers van enerzijds respectievelijk ANB en VLM als organiserende instantie en anderzijds vertegenwoordigers van Natuurpunt vzw, Landelijk Vlaanderen, Boerenbond en Algemeen Boerensyndicaat (tijdens de voorbereiding van de oproepen en na lancering van de oproepen);
- Toelichting en bespreking met de Gewestelijk Overleg Instantie (GOI), op 30 september 2020 en 13 april 2021, 28 januari 2022;
- Forum Landschapsparken op 7 oktober 2020 voor geïnteresseerden. Hierbij werden de eerste ideeën gepresenteerd en konden vragen en suggesties ingebracht worden. Hieraan namen onder meer vertegenwoordigers van Landelijk Vlaanderen, Boerenbond, Natuurpunt, regionale landschappen, toeristische organisaties, provincies en gemeenten deel.

4. Er dient geen RIA opgemaakt te worden aangezien het regelgeving betreft waar geen vrije beleidsruimte is. Aangezien het opzetten van een transversaal landschapsbeleid als doelstelling in het regeerakkoord werd opgenomen, werden de beleidscontouren reeds vooraf goedgekeurd.

5. Het advies van de SALV werd verstrekt op 15 mei 2023. Het advies gaat als bijlage 2.

De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld, en hebben niet geleid tot wijzigingen van het besluit:

1) Over het parkenbeleid in het algemeen

[1] De uitvoering van het parkenbeleid is over het algemeen een gemiste kans voor de mogelijke opportuniteiten die het parkenbeleid te bieden heeft voor de land- en tuinbouwsector. De SALV vraagt om deze opportuniteiten binnen het parkenbeleid te ontwikkelen en te versterken via een aantal concrete suggesties.

a. De SALV vraagt om de programmawerking rond voedsellandschappen te integreren in het parkenbeleid. De methodiek voor de voedsellandschappen staat ter beschikking voor elk kandidaat-park, maar een overkoepelende en concrete uitwerking van de methodiek voor alle Vlaamse Parken ontbreekt. Dit is een gemiste kans in functie van het actief zoeken naar kansen en draagvlak voor het parkenbeleid bij land- en tuinbouwers.

b. De SALV vraagt om land- en tuinbouw op te nemen als een van de minimale thema's binnen de geïntegreerde gebiedsvisies bij de Nationale Parken.

c. De SALV vraagt om een doordachte koppeling te leggen tussen het parkenbeleid en de verdere verduurzaming van de land- en tuinbouwsector, en het strategisch plan bio. Met een doordacht parkenbeleid is er kans om de agro-ecologische principes binnen de land- en tuinbouw te stimuleren of helpen om de doelstellingen van het strategisch plan bio voor de biologische landbouwproductie te realiseren.

d. De SALV vraagt dat in de masterplannen en operationele plannen wordt aangegeven hoe wordt ingezet op het realiseren van de afzet van land- en tuinbouwers via de korte/verkorte keten. Daarnaast is het belangrijk om aan te geven dat landbouwers actief in andere afzetmodellen hun plaats en meerwaarde kunnen hebben in de Vlaamse Parken.

Repliek:

a. Voor de programmawerking rond voedsellandschappen kan worden verwezen naar een methodiek om binnen een gebiedscoalitie te werken aan de versterking van de voedselproductie en de open ruimte waarin dat voedsel geproduceerd wordt. Deze methodiek wordt overkoepelend voor gans Vlaanderen ontwikkeld en staat ook ter beschikking als inspiratie voor elke kandidaat. Daarin worden binnen de Vlaamse overheid nog bijkomende initiatieven uitgewerkt. Een aangepaste uitwerking voor de Vlaamse Parken is niet nodig, maar elk parkbureau kan dit ook na de erkenning op maat van het eigen gebied toepassen.

De doelstellingen van de Vlaamse Parken laten toe dat er binnen de gebiedscoalitie in overleg nagegaan wordt welke kansen er voor de land- en tuinbouwers op dat vlak zijn bij de realisatie van het betrokken Vlaams Park. Er wordt niet voorzien dat de Vlaamse Regering dit generiek voor alle Vlaamse Parken uitwerkt, maar dat er per park maatwerk mogelijk is zodat gebiedspecifieke en

streekeigen kansen voor de land- en tuinbouw volop kunnen verkend en uitgewerkt worden in overleg met de lokale actoren voor land- en tuinbouw.

b. Wat betreft het thema land- en tuinbouw in de Nationale Parken ligt de klemtoon bij de Nationale Parken op het ontwikkelen van de natuurkernen en om deze robuust te verbinden. Het thema land- en tuinbouw is geen essentieel element in de analyse van de gebiedsvisie. Het staat de gebiedscoalitie vrij om naast de minimaal verwachte thema's, streekeigen thema's toe te voegen.

c. De vraag om een doordachte koppeling te leggen tussen het parkenbeleid en de verdere verduurzaming van de land- en tuinbouwsector, en het strategisch plan bio kan opgenomen worden met de erkende Vlaamse Parken. Dit behoeft geen verankering in de regelgeving. Dit aanbod kan samen met de parkbureaus verder uitgewerkt worden vanaf de implementatie van de erkenningen en de uitvoering van de operationele plannen.

d. Ook deze vraag kan met de erkende parken opgenomen worden vanaf de implementatie van de erkenningen en de uitvoering van de operationele plannen.

2. Nood aan rechtszekerheid, bestaanszekerheid en toekomstperspectief voor land- en tuinbouwbedrijven

[2] Het ontbreken van duidelijke spelregels aan de start heeft geleid tot een beperkt draagvlak voor de masterplannen en operationele plannen. Er is nog steeds geen volledige duidelijkheid over deze spelregels, terwijl verwacht wordt dat tegen 31 mei 2023 de masterplannen en operationele plannen door de kandidaat-parken worden ingediend. De SALV vraagt om de deadline tot indiening van masterplannen en operationele plannen te verlengen tot na de definitieve goedkeuring van het ontwerpdecreet en het ontwerpbesluit. Daarnaast meent de SALV ook dat alle masterplannen en operationele plannen afgestemd moeten worden op het definitief goedgekeurde parkendecreet.

Repliek:

De deadline voor indiening van de lopende oproep is geen voorwerp van het ontwerpbesluit. De afstemming van de masterplannen en de operationele plannen op het definitief goedgekeurde parkendecreet wordt geregeld in de overgangsregeling in art. 56 van dit ontwerpbesluit. Er wordt hiervan akte genomen.

[3] De SALV vraagt om de rechts- en bestaanszekerheid en het toekomstperspectief voor land- en tuinbouwers in en nabij de Vlaamse Parken te versterken. Er blijft met het ontwerp van besluit te veel onduidelijkheid over o.a. de perimeter, het werkingsgebied en de verschillende zones of gebieden binnen een Nationaal Park en over de criteria, doelstellingen en rechtsgevolgen die hieraan al dan niet verbonden zijn. De manier waarop de gebiedscoalities hier een eigen invulling aan kunnen geven voor zover de Vlaamse doelstellingen worden nageleefd, voedt de onduidelijkheid en onzekerheid op het terrein. Voor de sector 'defensie' werd in het ontwerpbesluit wel een extra waarborg opgenomen. Een extra beschermende verankering naar analogie hiermee voor landbouwgebied dat zich in of nabij een Vlaams Park bevindt, kan ook voor de land- en tuinbouwsector helpen het draagvlak te vergroten.

Repliek:

In tegenstelling tot het landbouwgebied herbergen de militaire domeinen zeer hoogwaardige, Europees beschermde natuur, waarvoor een geconsolideerde aanpak geldt voor natuurbeheerplanning, beheerpraktijk, opvolging en monitoring. Deze geconsolideerde aanpak kadert binnen het protocol dat de Vlaamse overheid heeft met Defensie inzake gebruik en beheer van militaire domeinen.

Verder geldt voor Defensie een functie van het hoger belang van de militaire domeinen, waarbij ruimte wordt gegeven aan Defensie om zelf nog keuzes te maken naar terreintype in context van een natuurbeheerplan, en dit in overeenstemming met het hoger en specifiek belang van deze terreinen. Om deze redenen wordt een aparte melding gemaakt van de militaire domeinen.

3. Inspraak, betrokkenheid en lokaal draagvlak

[4] De SALV vraagt om de evenwichtige deelname van vertegenwoordigers van het lokale middenveld uit het betrokken gebied in het bestuursorgaan van het parkbureau duidelijker te verankeren en vraagt om een overkoepelend Vlaams Parkbureau in te stellen waarin ook de landbouwadministratie en de landbouworganisaties betrokken worden.

Repliek:

De evenwichtige samenstelling van een parkbureau is reeds geregeld in het ontwerpdecreet, waarbij de leden kunnen voorgedragen worden door onder andere landbouworganisaties. Daarnaast wordt in dit ontwerpbesluit bepaald dat in de commissies van experts, aangesteld door de minister voor de advisering over de erkenning van Vlaamse Parken en de goedkeuring van masterplannen en operationele plannen, een expert inzake de landbouw zetelt.

[5] De SALV vraagt om in betere inspraakmogelijkheden te voorzien inzake parknota's, masterplannen en operationele plannen met het oog op lokaal draagvlak en daarbij te voorzien in een minimum aan criteria waaraan inspraakvormen en resultaatsverwerking moeten voldoen. De SALV vraagt daarnaast om zowel de masterplannen als operationele plannen te onderwerpen aan een openbaar onderzoek. Het ontwerpbesluit voorziet een niet-limitatieve lijst met mogelijke vormen van inspraak. Een aantal minimum criteria moeten minstens voorzien worden om de kwaliteit en de resultaatsverwerking van participatietrajecten te waarborgen. De nood aan een sterk draagvlak vraagt volgens de SALV om een effectief participatief proces met als sluitstuk dan een openbaar onderzoek voor masterplannen en operationele plannen. De SALV raadt aan om, met het oog op een gedegen inspraakronde en behoorlijke verwerking van resultaten, de deadline voor de indiening van de masterplannen en operationele plannen te verlengen.

Repliek:

De vormen van inspraak die worden toegelaten zijn heel uitgebreid. De commissie van experts beoordeelt het draagvlak voor de erkenning van het Vlaams Park op basis van de ingediende plannen en de daarin beschreven totstandkoming en participatiemomenten. Tevens kan opgemerkt worden dat bij de eventuele toekomstige inzet van bepaalde instrumenten door het park of één van zijn partners hiervoor steeds de toepasselijke vormen van inspraak (zoals openbaar onderzoek) zullen gelden.

4. Oppervlakte doelstellingen

[6] Volgens de SALV is het bereiken van de oppervlakte doelstellingen van Nationale Parken niet evident binnen de versnipperde Vlaamse open ruimte, zonder impact op nabijgelegen land- en tuinbouwbedrijven. De voorziene gebiedsuitbreidingen zullen in Vlaanderen moeilijk zijn. Indien de gebiedsuitbreidingen land- en tuinbouwers zouden impacteren, is een volwaardig flankerend beleid met actieve begeleiding essentieel.

Repliek:

Het besluit voorziet niet in een apart flankerend beleid. Het eventuele noodzakelijke flankerend beleid is gekoppeld aan het betreffende instrumentarium dat gebruikt wordt voor de uitvoering van de masterplannen. Er wordt akte genomen van de bezorgdheid.

5. Opdracht, samenstelling, werking, bevoegdheden van parkbureaus

[7] De SALV vraagt om de bevoegdheden van parkbureaus duidelijker af te lijnen. Het ontwerpdecreet bepaalt in artikel 12, §4 dat de Vlaamse Regering nadere regels kan vastleggen met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van een parkbureau. Het ontwerpbesluit geeft hier amper nadere invulling van waardoor gebiedscoalities op het terrein zelf invulling geven aan het begrip parkbureau. Dit leidt tot verschillende bestuursorganen waarvan de precieze bevoegdheden onduidelijk zijn. Een

minimale stroomlijning van de entiteit 'parkbureau' op het niveau van het algemene parkenbeleid moet worden voorzien.

Repliek:

Het parkbureau is bevoegd voor het management van een Vlaams Park, zoals bepaald in het ontwerpdecreet. Het niet opleggen van bijkomende voorwaarden laat de gebiedscoalities toe de voor hen meest passende samenwerkingsvorm te gebruiken voor het effectief management van het Vlaams Park. Daarnaast wordt de uitwerking van het bestuur van het parkbureau ook beoordeeld door de commissie van experts, zoals bepaald in het ontwerpbesluit, wat toelaat om toe te zien of de voorgestelde parkbureaus geschikt zijn voor het betreffende management.

6. Het advies van de SARO en de Minaraad (hierna: de raden) werd verstrekt op 17 mei 2023. Het advies gaat als bijlage 3.

Om rekening te houden met de door de SARO en de Minaraad gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van besluit aangepast aan sommige opmerkingen. De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld:

III. Regelgevend proces

Voorliggen ontwerpbesluit geeft uitvoering 'aan bepaalde aspecten van het decreet, namelijk deze voor de Vlaamse Parken'. Het ontwerpdecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering 'de nadere regels kan bepalen met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden en rapportering van de regionale landschappen.'. De raden wijzen op de samenhang tussen de ontwerpbesluiten. Omdat het voorliggend ontwerpbesluit enkel uitvoering geeft aan de Vlaamse Parken blijft de rol van de regionale landschappen binnen de nieuwe gebiedscoalities van de Vlaamse Parken voorlopig nog onduidelijk.

Repliek:

Idealiter wordt er één uitvoeringsbesluit voor het decreet Vlaamse Parken en algemene landschapszorg opgemaakt. Gelet op de voortgang van de lopende oproepen voor Nationale Parken Vlaanderen en Landschapsparken is een spoedige definitieve goedkeuring van het wettelijk kader noodzakelijk. Voor de uitwerking van uitvoeringsbepalingen over de regionale landschappen wordt een apart traject gevolgd waarvoor nog bijkomend overleg met de betrokken partners wenselijk is. Bovendien is de samenwerkingsovereenkomst met de provincies over de regionale landschappen nog lopende waardoor er meer marge voor de timing is. Daarom worden er nu al uitvoeringsbepalingen voor de Vlaamse parken bepaald en kunnen op een later moment de uitvoeringsbepalingen voor de regionale landschappen en de samenhang tussen beide later toegevoegd worden aan het besluit van de Vlaamse Regering.

De raden vinden de adviesvraag die uitgaat van een zogenaamd spoedadvies met een adviestermijn van vijftien dagen niet onderbouwd en niet correct. Het ontwerpbesluit bestaat uit 25 bladzijden en 56 artikelen en het ontwerpdecreet is nog in behandeling in de commissie van leefmilieu van het Vlaams Parlement. De raden dringen aan op een grondige herwerking van het ontwerpbesluit en vragen om het aangepast ontwerpbesluit vervolgens opnieuw voor te leggen aan de raden.

Repliek:

De Vlaamse Regering neemt akte van deze vraag. De voorziene verkorte adviestermijn komt voort uit de reeds lopende oproep voor de Vlaamse Parken. Er volgt geen grondige herwerking van het ontwerpbesluit naar aanleiding van de opmerking van de raden en bijgevolg wordt het niet opnieuw voorgelegd voor advies. Sommige opmerkingen werden verwerkt in het ontwerpbesluit en de nota aan de Vlaamse Regering, andere opmerkingen werden voldoende weerlegd.

IV. Erkenningsvoorwaarden

De aanvullende voorwaarden zoals bepaald in het ontwerpbesluit voor de erkenning als respectievelijk Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen zorgen bij de raden voor heel wat bedenkingen. De raden wijzen op de onduidelijke samenhang met de reeds vastgestelde voorwaarden in het decreet en in sommige gevallen de tegenstrijdigheid tussen beide. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van vage en niet kwantificeerbare begrippen. Het gaat meer bepaald om volgende voorwaarden:

Voorwaarde inzake ruimtelijke samenhang en afbakening: Het ontwerpbesluit vult in artikel 4, §1, 1° de voorwaarde uit het ontwerpdecreet in artikel 4 die bepaalt dat een 'Nationaal Park Vlaanderen samenhangend is' verder aan. Het is onduidelijk voor de raden in hoeverre de bijkomende voorwaarde leidt tot meer rechtszekerheid. Daarnaast is de voorwaarde niet afgestemd met artikel 5, §3 van het ontwerpbesluit zelf. Daarnaast is het geen goede zaak dat het ontwerpbesluit bepaalt dat de Vlaamse Regering onderbouwd kan afwijken van dit criteria inzake de erkenning van een Nationaal Park Vlaanderen.

Voorwaarde inzake natuurkwaliteit: De aanvullende voorwaarde in artikel 4, §1, 2° van het ontwerpbesluit houdt een belangrijke verstrenging in ten aanzien van de voorwaarde in artikel 4, §1 van het ontwerpdecreet. Het is voor de raden onduidelijk of dergelijke verstrenging niet in het ontwerpdecreet zelf dient te worden opgenomen en in hoeverre dit verstrengd criterium zal doorwerken bij de beoordeling van de open oproep. Daarnaast is het geen goede zaak dat het ontwerpbesluit bepaalt dat de Vlaamse Regering onderbouwd kan afwijken van dit criteria inzake de erkenning van een Nationaal Park Vlaanderen.

Natuurkernzone: Het ontwerpbesluit bevat in artikel 4, §4, 1 een bijkomende voorwaarden inzake de natuurkernzone. Wat betreft het ontwerpdecreet merkten de raden eerder al op dat het onduidelijk is over de andere type gebieden (dan de natuurkernzones) die kunnen deel uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen. Het antwoord van de Vlaamse Regering op deze opmerking alsook het ontwerpbesluit bieden hieromtrent geen verdere verduidelijking. De raden benadrukken dat er nog veel onduidelijkheid blijft bestaan over de verschillende gebieden gelegen in een Nationaal Park alsook over de criteria, doelstellingen en rechtsgevolgen die hieraan al dan niet zijn verbonden. De Vlaamse overheid geeft geen duidelijkheid over de gebieden die in de perimeter of het werkingsgebied van een Nationaal Park zijn gelegen maar die geen deel uitmaken van de natuurkern of deel uitmaken van de natuurkern maar niet onder de minimale doelstelling van 75% vallen alsook over de rechtsgevolgen voor bedrijven, landeigenaars en landgebruikers die voor deze gebieden zullen gelden. De gebiedscoalities kunnen hier een 'eigen invulling' aan geven voor zover de Vlaamse doelstellingen worden nageleefd. Dit leidt tot veel onduidelijkheid en onzekerheid op het terrein.

Repliek

De decretale bepalingen blijven geldig en het ontwerpbesluit voegt enkele zaken toe. De bepalingen in het ontwerpdecreet en het ontwerpbesluit dienen samen te worden gelezen. Wat betreft de voorwaarde met betrekking tot de ruimtelijke samenhang en natuurkwaliteit: de voorwaarden vermeld in artikel vier komen overeen met deze geformuleerd in de oproep, deze zijn met andere woorden geen verstrenging ten opzichte van de lopende oproep. De voorziene afwijking van de criteria door de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan de delegatie voorzien in het ontwerpdecreet artikel 4, §1. De Vlaamse Regering kan afwijken van de criteria enkel in die uitzonderlijke gevallen dat het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit.

Met betrekking tot de natuurkernen: artikel 4, §1 van het ontwerpdecreet stelt dat een Nationaal Park minstens bestaat uit één of meerdere natuurkernen en dat deze natuurkernen dienen verbonden te zijn in functie van de samenhang van het Nationaal Park Vlaanderen. De rechtszekerheid met betrekking tot bedrijven, landeigenaars en landgebruikers wordt gegeven in artikel 8 van het ontwerpdecreet en vormt geen voorwerp van het ontwerpbesluit.

V. Masterplannen en operationele plannen

Zelfrealisatie: Het ontwerpbesluit bepaalt dat een operationeel plan van een kandidaat Vlaams Park een financieel plan moet bevatten waarin onder andere de 'voorstellen voor zelfrealisatie' worden toegelicht. De nota VR geeft hierover geen duiding. De raden stellen vast dat er nog heel wat onduidelijkheid blijft over het begrip 'zelfrealisatie'. Het ontwerpbesluit gaat uit van een strakke timing, concrete voorstellen inzake zelfrealisatie dienen deel uit te maken van de masterplannen, terwijl op het terrein de beheerders nog niet betrokken zijn noch aan een onderzoek hebben kunnen deelnemen.

Repliek:

Voor de realisatie van de doelstellingen van een erkend Vlaams Park is in het decreet een uitgesproken plaats voorzien voor zelfrealisatie. Voor een duidelijk begrip van zelfrealisatie wordt verwezen naar de definitie opgenomen in artikel 2, 25° van het ontwerpdecreet. De mogelijkheden van lokale actoren om als partner van een erkend Vlaams Park via zelfrealisatie bij te dragen aan de realisatie van de masterplannen zullen in elk park verschillend zijn. Om een zicht te hebben op de zelfrealisatie binnen de parken wordt gevraagd dat dit duidelijk in het operationeel plan opgenomen wordt zoals vermeld in artikel 9, 2°. Als er tijdens de looptijd van een plan wijzigingen zijn in de geplande maatregelen en acties kan het parkbureau dit opnemen in een wijziging van het plan of in een nieuw operationeel plan. De parkbureaus en terreinbeheerders hebben na erkenning nog alle mogelijkheden om de mate van zelfrealisatie verder te laten groeien en evolueren. Daarnaast worden binnen de Vlaamse Overheid bijkomende regelgevende initiatieven uitgewerkt.

Commissie van experts: Het ontwerpbesluit voorziet in de beoordeling van de ingediende masterplannen en operationele plannen van de kandidaat Vlaamse Parken door een commissie van experts. De raden wijzen op de onduidelijkheid in hoeverre de commissie van experts zich kan uitspreken over alle erkenningsvoorwaarden. De verwijzing naar de erkenningsvoorwaarden is immers niet duidelijk. Er worden twee aparte commissies van experts voorzien, een voor de beoordeling van de Landschapsparken en een voor de beoordeling van de Nationale Parken Vlaanderen. Daarnaast is het profiel van de experts vrij breed omschreven. De raden menen dat het ontwerpbesluit criteria moet bepalen om te voorzien in een evenwichtige balans tussen terreinexpertise en wetenschappelijke kennis enerzijds en tussen overheid- en niet overheid perspectief. Daarnaast is er voor de Landschapsparken een expert inzake economische innovatie voorzien terwijl dit voor de Nationale Parken Vlaanderen niet het geval is zonder duidelijke reden.

Repliek:

Artikel 11 tot en met 14 bepalen de beoordelingscriteria van resp. de masterplannen en operationele plannen, die verwijzen naar de erkenningsvoorwaarden. Hierdoor kan de commissie van experts zich uitspreken over alle erkenningsvoorwaarden.

Daarnaast werd een aanpassing doorgevoerd in artikel 15 en 16 van het ontwerpbesluit naar aanleiding van bovenstaand advies. Aan artikel 15 en 16 werd een tweede lid toegevoegd dat de evenwichtige samenstelling van de commissie van experts verduidelijkt als volgt:

“De commissie van experts is evenwichtig samengesteld uit leden met de nodige terreinexpertise, wetenschappelijke kennis en vertegenwoordigers van de Vlaamse Overheid.”

De samenstelling van commissies verschilt enigszins voor beide parklabels. Gezien het aspect van economische innovatie heel belangrijk wordt geacht bij de Landschapsparken wordt een expert inzake economische innovatie opgenomen in deze commissie.

VI. Parkbureau

Opdracht parkbureau: Het ontwerpdecreet laat diverse onduidelijkheden bestaan ten aanzien van de rol en de werking van een parkbureau. Het ontwerpdecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering 'nadere regels kan vastleggen met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van een parkbureau', maar het ontwerpbesluit gaat hier niet op in. Een belangrijke tekortkoming volgens de raden.

Repliek:

De rol, de opdracht en de samenstelling van een parkbureau zijn bepaald in artikel 12 van het decreet en de relatie tot de gemeentelijke opdracht is bepaald in artikel 8. De rapporteringsverplichtingen van een parkbureau zijn bepaald in artikels 24 en 40 van dit ontwerpbesluit. In functie van de subsidiëring van een erkend Vlaams Park sluit een parkbureau een samenwerkingsovereenkomst met de bevoegde instantie, zie artikel 34 van dit ontwerpbesluit. Deze regels worden voldoende geacht voor de rol en werking van een parkbureau.

Samenstelling parkbureau: In hun advies over het ontwerpdecreet wezen de raden al op enkele tekortkomingen in verband met de samenstelling van het parkbureau. In het ontwerpbesluit werkt de Vlaamse Regering geen nadere regels uit inzake de samenstelling van het parkbureau. Artikel 9 van het ontwerpbesluit samen gelezen met de nota VR impliceert dat kandidaat Vlaamse Parken vanuit het terrein volledig zelf invulling kunnen geven aan de figuur van het 'parkbureau' waarbij geen waarborg is ingebouwd voor een transparante en open procedure voor aanstelling, vernieuwing of ontslag. Dit heeft volgens de raden tot gevolg dat er parkbureaus voorgedragen zullen worden die qua samenstelling en taakstelling zeer uiteenlopend zullen zijn. De raden achten het noodzakelijk om een meer eenduidig kader uit te werken voor de samenstelling van de parkbureaus met het oog op een gedragen en evenwichtige realisatie van de doelstellingen van Vlaamse Parken.

Repliek: zie repliek bij randnummer [7] van de SALV.

Subsidiëring Vlaams Park: Het ontwerpbesluit bepaalt dat de Vlaamse Regering de subsidie voor een erkend Vlaams Park toekent aan een parkbureau in het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen de bevoegde instantie en het betrokken parkbureau. Het betreft een jaarlijkse subsidie waarvan het subsidiepercentage maximaal 80% van de bepaalde kosten bedraagt. Het ontwerpbesluit schrijft niets voor over de overige 20% van de personeels- en werkingskosten die niet door de Vlaamse subsidie worden gedekt. Het is onduidelijk hoe en door wie deze 20% van de kosten gefinancierd zal worden. De nota VR vermeldt dat de lokale overheid mogelijks gevraagd zal worden om een financiële bijdrage aan het parkbureau te leveren. De raden merkten in het advies over het ontwerpdecreet al op dat dergelijke verplichte bijdrage vanuit de lokale besturen ook niet voorzien is in het ontwerpdecreet en niet werd ingeschreven in de oproep van april 2021.

Repliek:

Het is gebruikelijk dat de Vlaamse Overheid een cofinanciering van lokale partners vraagt voor de werking van een erkende organisatie die de streek, lokale samenwerkingsverbanden, lokale besturen en andere lokale partners die grote lokale baten oplevert. Gezien de bottom up-benadering van de Vlaamse Parken worden de bijdragen van de lokale besturen noch de verdeelsleutel gespecificeerd. Vanaf de oproep in april 2021 is duidelijk aan alle geïnteresseerden en kandidaten gecommuniceerd dat er een lokale bijdrage gevraagd zal worden. Zoals ook vermeld in de Memorie van Toelichting bij het decreet kunnen de lokale overheden ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen van Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen. .

Gemeentelijke autonomie: De raden vragen om te verduidelijken wat er concreet bedoeld wordt met (mocht een gemeente voor het geheel of een deel van haar grondgebied niet wensen in te stappen) 'het parkenbureau dit in de uitwerking van haar opdrachten dient te respecteren' in de Memorie van Toelichting bij het ontwerpdecreet. De raden dringen erop aan om verder duiding te geven inzake 'de beoogde gemeentelijke autonomie'.

Repliek:

De opmerking heeft betrekking op het ontwerpdecreet. Een lokaal bestuur wordt niet verplicht om deel te nemen aan een erkend park en aan het parkbureau ervan. Het parkbureau dient bij het realiseren van acties of maatregelen steeds rekening te houden met het gemeentelijk beleid.

VII. Inspraak en participatie

Actieve participatie, inspraak en betrokkenheid: De Raad van State stelde vast dat het ontwerpdecreet in geen enkele vorm van inspraak voorziet en suggereerde om in het decreet aan de Vlaamse Regering een duidelijke opdracht te geven om daartoe de vereiste procedureregels verder uit te werken. De raden benadrukten dit ook in hun advies over het ontwerpdecreet. De raden stellen vast dat deze aanbeveling niet werd doorgevoerd in het ontwerpdecreet.

Vorm van inspraak: In het ontwerpbesluit is enkel opgenomen dat de lokale besturen 'een vorm van inspraak' moeten organiseren over de parknota en het masterplan. De nota verduidelijkt in een niet-limitatieve lijst welke vormen van inspraak bedoeld worden. De raden oordelen dat dit onvoldoende is en niet ingaat op de vraag om 'volwaardige invulling te geven aan actieve participatie, inspraak en betrokkenheid.'. In het ontwerpbesluit bepaalt artikel 5 dat bij de inspraak 'de betrokken eigenaars en gebruikers individueel moeten kunnen reageren op basis van de beschikbaar gestelde informatie.'. Het is onduidelijk 'hoe', 'hoeverre' en 'door wie' deze reacties behandeld zullen worden met de nodige garanties voor een onafhankelijke beoordeling. Bovendien is het een tekortkoming dat het ontwerpbesluit voor de operationele plannen geen enkele vorm van inspraak inschrijft.

Repliek:

Aan artikel 11 van het ontwerpdecreet wordt toegevoegd dat bij het advies van de lokale besturen over een parknota en voor een masterplan minstens een vorm van inspraak georganiseerd moet zijn.

Zie ook repliek bij randnummer [5] van de SALV

Advies lokale overheden: Het feit dat aan de adviesvereiste van de lokale overheden met betrekking tot de parknota en het masterplan voorbij kan worden gegaan bij gebrek aan advies binnen zestig kalenderdagen getuigt van weinig wil om draagvlak in het gebied op te bouwen.

Repliek:

De bepaling dat aan de adviesvereiste van de lokale overheden voorbij kan gegaan worden, is voorzien om te vermijden dat een kandidatuur geblokkeerd geraakt indien een lokaal bestuur geen advies uitbrengt. Deze bepaling is dus geen uiting van onwil om tot draagvlak in een gebied te komen. Bovendien zijn de adviesvragen aan de lokale overheden over een parknota of een masterplan steeds een eindpunt voor een voorbereidende fase waarbij verwacht worden dat de samenwerking van diverse lokale actoren tot een ambitieuze kandidatuur of plan leidt. Samenwerking en draagvlak zijn essentiële kenmerken van een succesvol parkenbeleid en parkwerking.

VIII. Overgangsbepalingen

Rechtszekere afstemming: In hun advies over het ontwerpdecreet uitten de raden hun grote bezorgdheid over de noodzakelijke rechtszekere afstemming van de lopende erkenningsprocedures met het ontwerpdecreet. Het ontwerpdecreet kent een overgangstermijn toe om aan de voorwaarden te voldoen en advies op te vragen bij de betrokken lokale besturen. Het ontwerpbesluit legt verdere bepalingen vast inzake deze overgangsregeling. De raden benadrukken opnieuw hun bezorgdheid inzake een noodzakelijke rechtszekere afstemming van de lopende erkenningsprocedures met het ontwerpdecreet en met voorliggend ontwerpbesluit. Het ontwerpbesluit bevat aanvullende erkenningsvoorwaarden en voorziet in een specifieke regeling voor de lopende erkenningsprocedures inzake inspraak. Het is onduidelijk voor de raden hoe de voorziene beperkte adviestermijn toelaat om een volwaardig advies inclusief een vorm van inspraak te hebben. De raden merken op dat de meeste kandidaten die nog in running zijn in de realiteit reeds een samenwerkingsovereenkomst hebben ondertekend of afgewezen. Het is onduidelijk of daarbij vooraf een vorm van inspraak werd georganiseerd.

Repliek:

De oproepreglementen Nationale Parken en Landschapsparken van april 2021 bevatten ook de erkenningsvoorwaarden, zoals bepaald in dit besluit. De bevoegde instanties staan in nauw contact met de coördinatoren van de kandidaturen in voorbereiding, waardoor ze efficiënt en doelgericht alle kandidaten op de hoogte houden van de overgangsregeling en ze zicht hebben op de mate waarin de huidige kandidaturen al voldoen aan de wettelijke bepalingen.

7. Het advies van de VVP werd verstrekt op 16 mei 2023. Het advies gaat als bijlage 4.

Om rekening te houden met de door de VVP gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van besluit aangepast aan sommige opmerkingen. De voornaamst punten uit het advies worden als volgt beoordeeld:

Kandidaten Vlaamse Parken

De VVP stelt zich de vraag hoe strikt er bij de beoordeling van het masterplan, operationeel plan en de oprichting van het planbureau, die de kandidaten Vlaams Park aan het klaarmaken zijn tegen 31 mei, rekening gehouden kan en zal worden met o.m. de erkenningsvoorwaarden uit het ontwerpbesluit dat na 31 mei wordt opgemaakt en goedgekeurd. Artikel 3, §1 bepaalt dat de voorwaarden in het ontwerpbesluit aanvullend zijn op de voorwaarden in het ontwerpdecreet. In de overgangsmaatregelen van het ontwerpbesluit is voorzien dat 10 dagen na de inwerkingtreding een aanpassing gevraagd kan worden aan de kandidaten Vlaams Park en deze dan binnen 30 dagen hun kandidaturen moeten conformeren aan het ontwerpbesluit. Deze termijn is te kort. De VVP vraagt met aandring om bij de beoordeling van de kandidaten geen rekening te houden met de bepalingen die in het ontwerpbesluit worden vernoemd en een voldoende lange overgangsperiode, van minimaal 3 maanden, wordt voorzien zodat de gebiedscoalities aan de bijkomende voorwaarden kunnen voldoen.

Repliek:

Er wordt akte genomen van deze vraag. De zogenaamde aanvullende voorwaarden waarvan sprake betreffen voorwaarden die reeds bekend waren bij de oproep Landschapsparken en Nationale Parken gelanceerd in april 2021. Er zijn een beperkt aantal wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het oproepreglement. Het gaat om de toevoeging van type 3 natuurbeheerplan, de vraag om een vorm van inspraak te organiseren en de inzet, waar mogelijk, op zelfrealisatie om de doelstellingen te realiseren. Gezien de bevoegde instanties in nauw contact staan met de coördinatoren van de kandidaturen in voorbereiding, werden deze beperkte wijzigingen tijdig gecommuniceerd waardoor de kandidaten op de hoogte zijn van de bepalingen van het ontwerpbesluit. Een aanpassing van de overgangsperiode is bijgevolg niet nodig.

Planbureau

Het ontwerpbesluit geeft geen duidelijkheid over de samenstelling en de taken van een planbureau (in tegenstelling tot de commissie van experts). Het ontwerpdecreet bepaalt echter dat het takenpakket verder wordt uitgewerkt in het ontwerpbesluit (art. 12, §1), maar het ontwerpbesluit omschrijft het takenpakket als 'management' waarvoor het planbureau subsidie krijgt en de organisatie van (neven)activiteiten die buiten de subsidie lijken te vallen. Of het bij dit laatste om zelfrealisatie gaat wordt niet door het ontwerpdecreet noch door het ontwerpbesluit geduid.

Repliek:

Vermoedelijk bedoelt men het parkbureau in plaats van het planbureau. Het decreet regelt de taken van het parkbureau afdoende in art. 12, met name het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werden toevertrouwd, in overeenstemming met de doelstellingen van een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen. Zie ook repliek bij randnummer [7] van het advies SALV en randnummer V bij advies SARO/MINA.

Regionale Landschappen

Het ontwerpbesluit geeft enkel uitwerking aan het deel Vlaamse Parken van het ontwerpdecreet waardoor de rol van de Regionale Landschappen binnen de nieuwe gebiedscoalities van de Vlaamse Parken voorlopig nog onduidelijk is. Cultuurhistorische landschapszorg behoort ook tot het takenpakket van de onroerenderfgoedgemeenten en de intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten waardoor het logisch lijkt dat hun rol in de bovenstaande organisaties wordt gedefinieerd en dat zij deel uitmaken van de gebiedscoalities.

Repliek:

Zie repliek bij randnummer III van advies SARO/MINA

Artikel 3

Het oproepreglement spreekt van een voorwaarde waarbij een kandidaat gebied een hoge mate van verwevenheid tussen landbouw en natuur vertoont. Nu spreekt het ontwerpbesluit van een hoge mate van verwevenheid tussen landbouw, natuur, bos, toerisme, water, wonen, economie en recreatie. De VVP vraagt aan de Vlaamse Regering om hier geen rekening mee te houden voor de huidige kandidaat Vlaamse Parken wiens kandidatuur op basis van het eerdere criterium werd gegund. Daarnaast vindt de VVP het vreemd dat een afwijking op de minimale percentages van open ruimte, erfgoed en natuur kan worden toegestaan door de Vlaamse Regering, terwijl dit voor de huidige kandidaten een absolute voorwaarde was. Wordt hierdoor het gelijkheidsbeginsel geschonden aangezien hierdoor nu andere gebieden in het vizier komen die eerder niet in aanmerking kwamen?

Repliek:

Het oproepreglement Landschapsparken van april 2021 vermeldt op pagina 12: *Een Landschapspark onderscheidt zich door de hoge mate van verwevenheid van diverse openruimtefuncties (landbouw, natuur, bos, water, recreatie). Zo wordt er in een landschapspark gestreefd naar een landbouw in overeenstemming is met de draagkracht van het gebied en in overeenstemming met de eigenheid van het gebied en er een grote verwevenheid landbouw-natuur aanwezig is. De kandidaat-Landschapspark moet aantonen dat er een hoge mate van verwevenheid landbouw-natuur (hoog aandeel van de twee middelste legende-eenheden) is in de zones met landbouw in het gebied a.d.h.v. de referentiewaarde [verweving landbouw-natuur](#) uit de Ruimtemonitor van 2013. In het oproepreglement was dit criterium vervat als subcriterium onder het criterium Landschapsparkkwaliteit. In het ontwerpbesluit wordt dit een aparte erkenningsvoorwaarde, wat geen verschil maakt inzake beoordeling van kandidaten, ook niet voor de kandidaten uit de lopende oproep.*

De Vlaamse Regering kan enkel afwijken van de criteria vermeld in art. 3, §1, 2° indien dit grondig onderbouwd is. Bij toekomstige oproepen kunnen kandidaten die in het verleden uit de boot vielen evenals nieuwe kandidaten deelnemen.

Artikel 5

De VVP stelt zich vragen bij het einde van artikel 5 dat bepaalt: *“Betrokken lokale overheden die geen deel uitmaken van de gebiedscoalitie kunnen een advies overmaken dat opgenomen moet worden in het dossier.”* Het is niet duidelijk wat de Vlaamse Regering bedoelt met “betrokken”? Een aangrenzende gemeente kan omwille van een toeristisch-recreatief netwerk of de aanwezigheid van een functionele natuurverbinding ‘gelinkt’ zijn aan een parkinitiatief, maar buiten de perimeter liggen. In hoeverre wordt die gemeente dan betrokken? Anderzijds scheidt het weinig vertrouwen naar de deelnemers in de gebiedscoalitie dat een lokale overheid buiten de coalitie een negatief advies kan verlenen en dit mee wordt opgenomen in het dossier.

Repliek:

Met een betrokken lokale overheid wordt bedoeld elke gemeente en provincie die gelegen is binnen de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid. De gemeenten gelegen buiten de perimeter kunnen eveneens een advies uitbrengen. Een bepaling dat aan de adviesvereiste van de lokale overheden voorbij kan gegaan worden, is voorzien om te vermijden dat een kandidatuur niet afgewerkt geraakt indien een lokaal bestuur geen advies uitbrengt. Deze bepaling is geen uiting van weinig vertrouwen om tot draagvlak in een gebied te komen. Bovendien zijn de adviesvragen aan de lokale overheden over een parknota of een masterplan steeds een eindpunt van een voorbereidende fase waarbij verwacht worden dat de samenwerking van diverse lokale actoren tot een ambitieuze kandidatuur of plan leidt. De opname van het advies van de lokale overheden in een parknota of een masterplan biedt aan de commissie van experts en de Vlaamse Regering een duidelijk beeld over en inzicht in het draagvlak voor een kandidatuur bij de lokale overheden.

Artikel 8

De VVP vraagt met aandring om punt 4° van artikel 8 te herzien wat betreft het advies van de betrokken lokale overheden en de inspraak die zij dienen te organiseren. De huidige kandidaat Vlaamse Parken kunnen niet aan de voorwaarde voldoen tegen de indieningsdatum (31 mei 2023) waardoor de VVP vraagt om bij de beoordeling van de huidige kandidaten geen rekening te houden met het ontwerpbesluit en dus dit artikel. De VVP vraagt ook om punt 4° aan te passen wat betreft 'een vorm van inspraak met een kaart tot op perceelsniveau'. Er werd steeds geponeerd dat een Vlaams Park geen geboden noch verboden met zich meebrengt voor betrokkenen op het grondgebied en een masterplan moet het resultaat zijn van een gedragen gebiedscoalitie. Door deze vorm van inspraak wordt de indruk gewekt bij de inwoners en ondernemers dat een park toch bepaalde verplichtingen met zich mee zou brengen, waardoor een "openbare raadpleging" noodzakelijk is. Punt 4° leidt tot ongerustheid bij de coalitiepartners en betrokken actoren. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt het samenwerkingsverband en de betrokkenheid binnen de gebiedscoalitie gespecificeerd. De VVP vraagt of punt 4° betrekking heeft op alle gemeente- en provinciebesturen binnen de perimeter?

Repliek:

Zie repliek bij randnummer VIII van advies SARO/MINA. Dit artikel heeft betrekking op de gemeentebesturen en provinciebesturen binnen de perimeter.

Artikel 20

De VVP vraagt dat de keuze en de oprichting van de rechtspersoon van het parkbureau blijft behoren aan de gebiedscoalitie en niet aan de minister.

Repliek:

De keuze voor het oprichten van een rechtspersoon is aan de gebiedscoalitie. In het masterplan wordt het bestuur van het parkbureau geschetst. De minister duidt op voorstel van de gebiedscoalitie, en na beslissing van de Vlaamse Regering over de erkenning van een Vlaams Park, het parkbureau aan dat verantwoordelijk is voor het management van het erkende Vlaams Park.

Artikel 23

De VVP vraagt om het advies door de betrokken lokale overheden voor het operationeel plan te schrappen.

Repliek:

De Vlaamse Regering neemt akte van deze vraag. Het advies van de betrokken lokale overheden wanneer een nieuw operationeel plan wordt opgemaakt draagt bij aan het lokale draagvlak voor de

goede uitvoering van het operationeel plan. Bijgevolg wordt deze adviesvereiste behouden.

Artikel 41

De VVP wenst een verduidelijking van wat de te rapporteren indicatoren en voorwaarden inhouden waaraan alle Vlaamse Parken moeten voldoen als vermeld in punt 5°. Deze kunnen geen geboden noch verboden inhouden en de realisatie van ambities in het Vlaams Park is beschreven in het masterplan, waarbij het operationeel plan het masterplan tot uitvoering brengt. De Vlaamse Overheid kan geen bijkomende voorwaarden opleggen die niet werden gevalideerd door de gebiedscoalitie.

Repliek:

De toelichting bij artikel 41 geeft volgende verduidelijking van deze bepaling: *De voorwaarden waaraan de Vlaamse Parken moeten voldoen, vermeld in 5°, kunnen onder meer betrekking hebben op communicatie, en meer bepaald aspecten m.b.t. meertalige communicatie of een gezamenlijke huisstijl voor Vlaamse Parken, of op de integrale toegankelijkheid.* Het betreft generieke voorwaarden m.b.t. subsidiëring door de Vlaamse Overheid die geen afbreuk doen aan wat beschreven staat in het masterplan of operationeel plan. Ook de te rapporteren indicatoren betreffen generieke voorwaarden m.b.t. de subsidiëring door de Vlaamse Overheid waardoor kengetallen of indicatoren over de resultaten van de subsidie bijgehouden en gerapporteerd moeten worden. Ook deze rapporteringsverplichting voor indicatoren zal geen afbreuk doen aan wat beschreven staat in het masterplan of operationeel plan, integendeel de indicatoren zullen rekening houden met de inhoud van de plannen.

Artikel 42

Artikel 42 bepaalt dat in het actieprogramma wordt aangetoond voor welke specifieke acties de personeels- en werkmiddelen ingezet kunnen worden. Paragraaf 3 bepaalt dat het parkbureau in het actieprogramma vermeldt voor welke projecten de subsidie voor projectwerking zal ingezet kunnen worden. De VVP vraagt volgende verduidelijking: Betekent dit dat de besteding van de middelen reeds aangegeven moet worden in het operationeel plan (eerste 6 jaar) dat mee ingediend wordt met het dossier?

Repliek:

Deze inschatting is correct. Het financieel plan als onderdeel van het operationeel plan vormt de toetssteen voor de besteding van de projectmiddelen. Voorafgaand aan de toekenning van de subsidie dient er een globaal zicht te zijn op de besteding van deze middelen voor de projectwerking. Via aanpassingen van het actieprogramma uit het operationeel plan kunnen bijkomende maatregelen worden voorzien die nog geen onderdeel uitmaken van het operationeel plan bij indiening. Omwille van deze onduidelijkheid wordt in artikel 9 verduidelijkt wat er verstaan wordt onder het financieel plan: '2° een financieel plan waarin de financiering van het parkbureau, de budgetraming van het actieprogramma, en in voorkomend geval, de voorstellen voor zelfrealisatie, vermeld in artikel 9, derde lid, van het decreet van 9 juni 2023, toegelicht worden' en wordt in artikel 42 §3 het subsidiepercentage van de middelen voor projectmiddelen duidelijker bepaald.

Artikel 56, §3

Artikel 56, §3 bepaalt voor de kandidaturen die werden ingediend voor de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit dat een advies van de betrokken lokale besturen als vermeld in artikel 8, 4° geldt als een verplicht advies van de betrokken lokale overheden bij de parknota. De VVP vraagt wie de 'betrokken' lokale besturen zijn. De gemeenten en provincies die een samenwerkingsovereenkomst ondertekend hebben of op wiens grondgebied de perimeter getekend is? De overgangperiode van 10 dagen is te kort om aan de verplichtingen van het ontwerpbesluit te voldoen. De VVP vraagt een

overgangperiode van minsten 3 maanden na de inwerkingtreding van het ontwerpdecreet en het ontwerpbesluit

Repliek:

Conform de definitie uit het ontwerpdecreet worden met de lokale overheden de gemeenten en provincies bedoeld. Er wordt akte genomen van deze opmerking. De overgangperiode van 10 dagen betreft de termijn waarbinnen lokale overheden alsnog een advies over de reeds eerder ingediende documenten kunnen uitbrengen. De betrokken lokale overheden hoeven voor het uitbrengen van hun advies niet de definitieve goedkeuring van de regelgeving af te wachten.

Nota aan de Vlaamse Regering-pg 24 “impact”

In de nota staat dat een advies van de betrokken lokale overheid nodig is voor de Parknota en het Masterplan. In artikel 23 van het ontwerpbesluit staat dat dit ook voor een operationeel plan nodig is.

Repliek:

Dit wordt toegevoegd aan de betrokken passage in de nota aan de Vlaamse Regering.

8. De VVSG werd gevraagd om advies te verlenen met betrekking tot het ontwerpbesluit. De VVSG gaf aan op korte termijn geen advies te kunnen geven.

9. Het advies van de Raad van State werd verstrekt op 7 juli 2023. Het advies gaat als bijlage 5. Om rekening te houden met de door de Raad gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering op een aantal plaatsen aangepast. De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld.

Randnummer [3.4]: In de mate dat de Vlaamse Landmaatschappij, dat een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid is, in het ontwerp als “bevoegde instantie” met bijkomende opdrachten wordt belast, zal daarvoor een beroep moeten kunnen worden gedaan op een expliciete decretale grondslag die de afdeling Wetgeving evenwel niet ziet. Op dit punt lijkt de rechtsgrond voor de ontworpen regeling dan ook problematisch.

Repliek:

Artikel 6 bis, §1, van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij vermeldt: “§ 1. Het agentschap heeft als taak om, op verzoek van de bevoegde diensten van de Vlaamse regering, de bevoegde agentschappen of, in voorkomend geval, de bevoegde lokale besturen, zijn medewerking te verlenen aan de ondersteuning van de algemene inrichting van het buitengebied en de open ruimte.” Paragraaf 7 van dit artikel stelt verder dat deze taken onder andere het volgende inhouden: “1° initiatieven bevorderen, medewerking verlenen aan initiatieven en initiatieven uitvoeren die kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de open ruimte en het buitengebied. In het bijzonder verleent het agentschap zijn medewerking aan het natuurbehoud, het integraal waterbeleid, de bodembescherming, de algemene landschapszorg, de monumentenzorg, de archeologische monumentenzorg, de bebossing en de herbebossing;...” De erkenning van Landschapsparken is bedoeld om gebieds- en doelgericht een antwoord te kunnen bieden aan de lokale uitdagingen inzake het beheer van kwaliteitsvolle landschappen in het buitengebied en de open ruimte vanuit een integrale visie. De opdracht als bevoegde instantie voor de erkenning van Landschapsparken kan dan ook begrepen worden onder het vermelde artikel uit het oprichtingsdecreet van VLM. Bij een volgende actualisatie van de opdracht van de VLM in het oprichtingsdecreet kan de taak als bevoegde instantie bij de erkenning van Landschapsparken verder verduidelijkt worden.

Randnummer [4]: De Raad geeft aan dat voor de lopende oproepen gelanceerd in april 2021 er geen oplossing voorzien is voor de situatie waarin de criteria ondertussen versoepeld zijn en verwijst hiervoor naar het advies over het voorontwerp van Parkendecreet. Zoals werd opgemerkt in het

betrokken advies kan juridisch gezien dit knelpunt enkel worden geredigeerd door “[al]s beide categorieën (...) een nieuwe termijn [te verlenen] om zich alsnog kandidaat te stellen of om hun initieel afgewezen kandidatuur te hernemen.” Deze conclusie dient te worden herhaald naar aanleiding van het voorliggende ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

Repliek:

Voor de Nationale parken Vlaanderen zijn in het decreet bepaalde wijzigingen gebeurd ten opzichte van het oproepreglement. Zo werd het criterium m.b.t. de terreinen onder natuurbeheerplan type 4 verbreed naar type 3 én 4. Voor de Vlaamse overheid is type 4 verplicht tenzij grondig gemotiveerd. De terminologie m.b.t. de zonerings, zoals gehanteerd in de oproep, werd niet overgenomen. Aanvullend voorziet het decreet in een delegatie aan de Vlaamse regering om afwijkende oppervlaktecriteria te formuleren ten opzichte van deze generiek vermeld in het decreet en gehanteerd in de oproep. In dit besluit is voorzien dat de Vlaamse Regering kan afwijken van de kwantitatieve criteria voor resp. landschaps- (artikel 3) en natuurkwaliteit (artikel 4). Deze beperkte wijzigingen geven echter geen aanleiding tot een andere selectie van kandidaten, gezien de selectie door de jury gebeurde o.b.v. een kwantitatieve toetsing van de criteria én een inhoudelijke kwalitatieve beoordeling van het dossier. De niet weerhouden kandidaten scoorden op verschillende criteria onvoldoende en komen, op basis van deze aangepaste criteria, nog steeds niet in aanmerking als kandidaat Vlaams Park. Het wettelijk kader voorziet bovendien dat een nieuwe oproep kan worden gelanceerd voor nieuwe kandidaat Vlaamse Parken.

Voorts werd er een plancyclus van 6 jaar in het ontwerp van decreet ingeschreven. Het lijkt aangewezen dat nieuwe kandidaat-parken mee instappen in de plancyclus van de huidige kandidaat-parken, en niet een aparte plancyclus volgen.

Op basis van deze opmerking dient de tekst daarom niet aangepast te worden.

Randnummer [5]: De Raad adviseert om de vele interne verwijzingen die in het ontwerp voorkomen aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen. Zo wees de gemachtigde erop dat in artikel 3, § 2, eerste lid, van het ontwerp, moet worden geschreven “5° en 6°” in plaats van “4° en 5°”; in de artikelen 5, derde lid, 1°, en 7, eerste lid, moet – eveneens volgens de gemachtigde – de vermelding “artikel 3, 1° tot en met 3°” worden vervangen door de vermelding “artikel 3, § 1, eerste lid, 1° tot en met 4°”; in artikel 11, eerste lid, 1°, moet – steeds volgens de gemachtigde – de verwijzing naar “artikel 3, 1° t.e.m. 3°” worden vervangen door de verwijzing naar “artikel 3, § 1, eerste lid, 1° tot en met 4°”; in artikel 29, 2°, dient de vermelding van “art. 90” te worden vervangen door de vermelding van “artikel 9”; in artikel 30, § 1, vierde en vijfde lid, dienen de woorden “artikel 27” te worden vervangen door de woorden “artikel 29”; in artikel 33, § 1, tweede lid, 2°, dienen de verwijzingen naar “artikel 30, derde lid” en “artikel 30, vijfde lid” te worden vervangen door een verwijzing naar respectievelijk “artikel 30, § 1, derde lid” en “artikel 30, § 1, vijfde lid”; in artikel 40 moet de verwijzing naar “artikel 32” worden vervangen door een verwijzing naar “artikel 34”; in de inleidende zin van artikel 42, § 2, vierde lid, dient de vermelding “artikel 41, 2°” te worden vervangen door de vermelding “artikel 41, tweede lid, 2°”; in artikel 42, § 3, tweede lid, dient de verwijzing naar “artikel 39, 2°” te worden vervangen door de verwijzing naar “artikel 41, tweede lid, 2°”; in artikel 42, § 5, moeten de woorden “artikel 55” worden vervangen door de woorden “artikel 53”; in artikel 48, eerste lid, eerste zin, dient – zoals door de gemachtigde is bevestigd – de verwijzing naar “artikel 45” te worden vervangen door een verwijzing naar “de artikelen 46 en 47”.

Repliek:

De verwijzingen zoals bepaald door de Raad van State worden aangepast.

Randnummer [6]: De Raad adviseert in de rubriek “Rechtsgrond” in de aanhef tevens artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ en artikel II.22, § 1, derde lid,

van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 te vermelden. Tevens kan specifiek worden verwezen naar de artikelen 4, 5, 9, 11, 12, 15 tot 17, 25 en 35 van het Parkendecreet. Daarnaast hoeft in de rubriek "Rechtsgrond" niet verwezen te worden naar artikel 54bis van het decreet van 21 oktober 1997 'betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu'.

Repliek:

De rechtsgrond in de aanhef wordt aangepast aan dit advies.

Randnummer [7]: De Raad leidt uit de meegedeelde documenten af dat de Vereniging Vlaamse Provincies (VVP) over de ontworpen regeling advies heeft uitgebracht op 16 mei 2023, en niet op 22 mei 2023, zoals vermeld in de rubriek 'vormvereisten' in de aanhef van het ontwerp.

Repliek:

De datum van het advies van VVP is aangepast naar 16 mei 2023 in de rubriek vormvereisten.

Randnummer [8]: In artikel 3, § 1, tweede lid, van het ontwerp, wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleend om onderbouwd af te wijken van de criteria vermeld in het eerste lid, 2°, bij de erkenning van een landschapspark. Dergelijke afwijkmogelijkheid moet kunnen worden ingepast in de bevoegdheid die in de artikelen 4, § 1, derde lid, of artikel 5 van het Parkendecreet aan de Vlaamse Regering wordt toegekend, hetgeen op een meer expliciete wijze tot uitdrukking zou moeten worden gebracht in de tekst van het ontwerp. Daarenboven zullen dergelijke afwijkingen moeten kunnen worden verantwoord in het licht van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel. Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van het bepaalde in artikel 4, § 2, tweede lid, van het ontwerp.

Repliek:

De afwijkmogelijkheden voor de Vlaamse Regering voorzien in artikel 3, §1, tweede lid en artikel 4, §2 tweede lid hebben de bedoeling om aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid te geven kleine procentuele afwijkingen van de kwantitatieve criteria in de vermelde artikelen toe te staan bij de beslissing over de erkenning van een nieuw of een reeds erkend Vlaams Park wanneer in de masterplannen en operationele plannen aangetoond wordt dat aan alle overige criteria wordt voldaan. Wanneer de Vlaamse Regering de afwijkmogelijkheid benut, zal het gelijkheidsbeginsel in de overwegingen moeten meegenomen worden,

Randnummer [9]: In artikel 3, § 2, tweede lid, van het ontwerp, wordt bepaald dat de Vlaamse Regering onderbouwd kan afwijken van de criteria bij erkenning van een landschapspark. Naar het zeggen van de gemachtigde zal het betrokken lid worden geschrapt. Er moet inderdaad worden vastgesteld dat de betrokken bepaling deels overlapt met artikel 3, § 1, tweede lid, afgezien nog van de vraag of voor dergelijk algemeen geformuleerde afwijkmogelijkheid een voldoende decretale grondslag valt aan te wijzen.

Repliek:

Artikel 3, §2, tweede lid van het ontwerp wordt geschrapt.

Randnummer [10]: Artikel 4, § 1, tweede lid, van het ontwerp, luidt: "*Op militaire domeinen die deel uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen zullen de in artikel 4, paragraaf 2 van het decreet van [9 juni 2023], bepaalde doelstellingen geen afbreuk doen aan de militaire functie van die domeinen. In geval van onverenigbaarheid met die doelstellingen zal de aanwending voor militaire behoeften, de veiligheid of de militair-strategische belangen van de Staat voorrang hebben.*"

De gemachtigde deelde mee dat de aangehaalde bepaling ten aanzien van militaire domeinen beoogt te bevestigen wat al uit het Parkendecreet voortvloeit. Afgezien van de vaststelling dat die bedoeling niet uit de tekst van de ontworpen bepaling blijkt, zou dergelijke, louter bevestigende bepaling overbodig zijn en uit het ontwerp moeten worden weggelaten. Indien integendeel de aangehaalde

bepaling een ruimere draagwijdte zou hebben en in specifieke, afwijkende regels zou beogen te voorzien ten aanzien van militaire domeinen, zou daarvoor geen decretale grondslag voorhanden zijn. In beide gevallen moet artikel 4, § 1, tweede lid, uit het ontwerp, worden weggelaten.

Repliek:

De bepaling heeft geen ruimere draagwijdte en voorziet ook niet in specifieke, afwijkende regels, die additioneel zijn aan de geldende regels die verbonden zijn aan het statuut van militair domein. Deze bepaling is bedoeld als specificering voor de militaire domeinen die deel uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen en wordt om die reden wenselijk geacht en behouden.

Randnummer [11]: De gemachtigde stelde voor om de redactie van artikel 5, tweede lid, van het ontwerp, aan te passen als volgt: *“Een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park gebeurt door middel van een parknota. Het oproepreglement bepaalt de termijn voor het indienen van een parknota, deze termijn bedraagt minstens zes maanden vanaf de bekendmaking van het oproepreglement in het Belgisch Staatsblad.”*

Hiermee kan worden ingestemd.

Repliek:

Artikel 5, tweede lid, van het ontwerp wordt aangepast.

Randnummer [12]: De Raad merkt op dat met betrekking tot het bepaalde in artikel 5, derde lid, van het ontwerp, moet worden vastgesteld dat in de tekst van het ontwerp een onderscheid wordt gemaakt tussen de betrokken overheden die al dan niet deel uitmaken van de gebiedscoalitie, hetgeen niet overeenstemt met de toelichting die in de nota aan de Vlaamse Regering wordt verstrekt en waarin lijkt te worden uitgegaan van een onderscheidingscriterium dat is gesteund op het gegeven of het lokale bestuur gelegen is binnen de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid. De tekst van de ontworpen bepaling en die van de toelichting in de vornoemde nota zouden, afhankelijk van de eigenlijke bedoeling, beter op elkaar moeten worden afgestemd. Tevens lijkt het begrip “betrokken lokale overheden” te kunnen worden verduidelijkt. Deze opmerkingen werden aan de gemachtigde voorgelegd, hetgeen aanleiding gaf tot het volgende antwoord:

“Op basis van bovenstaande opmerking van de raad zullen volgende wijzigingen in het besluit worden aangebracht ter verduidelijking:

- Naar analogie met artikel 8, 4° wordt het woord ‘betrokken’ toegevoegd in de eerste zin van artikel 5, derde lid, 3°, zodat er staat: ‘het advies van de betrokken lokale overheden, vermeld in artikel 11, eerste lid van het decreet van 9 juni 2023.’

- De laatste zin van artikel 5, derde lid, 3° wordt vervangen door wat volgt: ‘De lokale overheden die gelegen zijn buiten de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid kunnen een advies overmaken dat opgenomen moet worden in het dossier.’

- De laatste zin van artikel 8, 4° wordt vervangen door wat volgt: ‘De lokale overheden die gelegen zijn buiten de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid kunnen een advies overmaken dat opgenomen moet worden in het dossier.’

- Artikel 22, §1, tweede lid, 3° wordt vervangen door wat volgt: ‘het advies van de betrokken lokale overheden, als vermeld in artikel 8, 4°.’

- Artikel 23, §1, tweede lid, 3° wordt vervangen door wat volgt: 'het advies van de lokale overheden die zetelen in het parkbureau.'

Er kan worden ingestemd met de voorgestelde verduidelijkingen. Wel valt niet goed in te zien waarom er in geen inspraak van de betrokken lokale overheden en het publiek zou moeten worden voorzien bij het opstellen van een nieuw operationeel plan overeenkomstig artikel 23 van het ontwerp.

Repliek:

De verduidelijkingen werden doorgevoerd. Een nieuw operationeel plan is een concretisering van het masterplan voor een nieuwe periode van 6 jaar, waarvoor een vorm van inspraak door de betrokken lokale overheden georganiseerd werd. Bovendien dient het parkbureau van elk erkend Vlaams Park, in uitvoering van artikel 13 van het decreet, de publieke en private belanghebbenden te betrekken bij de realisatie van de erkenning. Hoe deze betrokkenheid geconcretiseerd wordt moet aangetoond worden in de beschrijving van het bestuur in het masterplan en het operationeel plan, zodat de commissie van experts dit aspect mee kan beoordelen bij een kandidaat Vlaams Park of bij de evaluatie van een nieuw operationeel plan van een erkend Vlaams Park, zoals bepaald in artikel 23, §3, eerste lid.

Randnummer [13]: De Raad stemt in met de door de gemachtigde voorgestelde aanpassingen aan artikel 5, derde lid, 3° en artikel 8, eerste lid, 4° naar aanleiding van de hem voorgelegde vragen en opmerkingen:

"Artikel 5, derde lid, 3°: 'het advies van de betrokken lokale overheden, vermeld in artikel 11, eerste lid van het decreet van 9 juni 2023. Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen na ontvangst van de parknota. Als er binnen die termijn geen advies is verleend, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De lokale overheden van de gebiedscoalitie organiseren een vorm van inspraak. Bij de inspraak wordt de perimeter van het Vlaams Park minstens aangeduid op een kaart die beschikbaar is op perceelsniveau en bruikbaar is. De door de lokale overheid gekozen inspraakvorm maakt het mogelijk dat de betrokken eigenaars en gebruikers individueel kunnen reageren op basis van de beschikbaar gestelde informatie. De lokale overheden die gelegen zijn buiten de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid kunnen een advies overmaken dat opgenomen moet worden in het dossier.'

Artikel 8, eerste lid, 4°: 'het advies van de betrokken lokale overheden, vermeld in artikel 11, tweede lid van het decreet van 9 juni 2023. Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van minstens zestig dagen zoals bepaald in de adviesaanvraag. Als er binnen die termijn geen advies is verleend, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De lokale overheden van de gebiedscoalitie organiseren een vorm van inspraak. Bij de inspraak wordt de perimeter van het Vlaams Park minstens aangeduid op een kaart die beschikbaar is op perceelsniveau en bruikbaar is. Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen na ontvangst van de parknota. De door de lokale overheid gekozen inspraakvorm maakt het mogelijk dat de betrokken eigenaars en gebruikers individueel kunnen reageren op basis van de beschikbaar gestelde informatie. De lokale overheden die gelegen zijn buiten de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid kunnen een advies overmaken dat opgenomen moet worden in het dossier.'"

Indien de steller van het ontwerp de termijn zou willen behouden van zestig dagen na dewelke kan worden voorbijgegaan aan het advies van het betrokken lokaal bestuur, dan zou de inspraak van het publiek op een nadere wijze moeten worden georganiseerd, zodat het stilzitten van of een vertraging bij het betrokken lokaal bestuur er niet toe kan leiden dat een deel van het publiek zijn recht op inspraak wordt ontnomen.

Repliek:

De voorgestelde aanpassingen worden doorgevoerd. Om tegemoet te komen aan de situatie waarbij een betrokken lokaal bestuur geen inspraak van het publiek organiseert, wordt in artikel 5, derde lid, 3° en artikel 8, eerste lid, 4° achter de woorden "... beschikbaar gestelde informatie." volgende zin toegevoegd "Ingeval niet alle lokale overheden van de gebiedscoalitie inspraak organiseren, kan de bevoegde instantie hiervoor instaan."

Randnummer [14]: De Raad merkt op: Ter wille van de duidelijkheid kan worden overwogen om in artikel 7, derde lid, van het ontwerp, te schrijven "... en deze termijn bedraagt overeenkomstig artikel 9, tweede lid, van het decreet van 9 juni 2023, minstens 12 maanden ...".

Repliek:

De aanpassing wordt doorgevoerd.

Randnummer [15]: De Raad haalt het volgende aan: Tenzij met de term "governance" een specifiek begrip wordt beoogd – wat dan duidelijker tot uiting zou moeten komen in de tekst van het ontwerp – wordt in artikel 8, eerste lid, 3°, van het ontwerp, dat woord beter vervangen door het Nederlandse woord "bestuur". De terminologie in de artikelen 11, eerste lid, 5°, 12, eerste lid, 5°, 13, 4°, en 14, 4°, van het ontwerp, dient dan in dezelfde zin te worden aangepast.

Repliek:

De term 'governance' wordt vervangen door de term 'bestuur'.

Randnummer [16]: Daarentoent om nadere toelichting verzocht, stelde de gemachtigde voor om de verwijzing naar "*een vertegenwoordiger van de bevoegde instantie*", in artikel 15, eerste lid, 10°, van het ontwerp, te vervangen door een verwijzing naar "een expert inzake inrichting van de open ruimte en platteland". In aansluiting hierop zou dan in artikel 15, eerste lid, 1°, melding kunnen worden gemaakt van "*een onafhankelijke voorzitter, aangeduid onder de experten vermeld in 2° tot en met 10°*". Tevens stelt de gemachtigde voor om – naar analogie van artikel 16, derde lid, van het ontwerp – artikel 15 aan te vullen met een lid, luidende: "*Het secretariaat van de commissie van experten wordt waargenomen door een vertegenwoordiger van de bevoegde instantie. De vertegenwoordiger heeft geen stemrecht.*"

Er kan met deze voorstellen worden ingestemd.

Repliek:

De voorgestelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Randnummer [17]: Met betrekking tot artikel 16 van het ontwerp formuleerde de gemachtigde een aantal voorstellen, namelijk het toevoegen van een punt 8° aan het eerste lid, luidende: "*een expert inzake economische ontwikkeling en innovatie*". Artikel 16, eerste lid, 1°, zou dan volgens de gemachtigde beter melding maken van "*een onafhankelijke voorzitter, aangeduid onder de experten vermeld in 2° tot en met 8°*".

De door de gemachtigde voorgestelde aanpassingen kunnen worden bijgetreden.

Repliek:

De voorgestelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Randnummer [18]: De Raad merkt op: In artikel 17, tweede lid, van het ontwerp, wordt aan de minister de bevoegdheid verleend om nadere regels te bepalen "betreffende de samenstelling en de werking van de commissie van experten, vermeld in artikel 15 en 16". Aan de gemachtigde werd gevraagd om toelichting te verstrekken omtrent de aldus aan de minister verleende bevoegdheid om de betrokken "nadere regels" te bepalen. Naar aanleiding van dat verzoek deelde de gemachtigde mee dat het tweede lid van artikel 17 uit het ontwerp zal worden weggelaten.

Repliek:

Het tweede lid van artikel 17 wordt weggelaten.

Randnummer [19]: Aangezien in artikel 20, vijfde lid, van het ontwerp, het geval wordt beoogd waarin de rechtspersoon nog niet is opgericht op het ogenblik van de beslissing tot erkenning, wordt – zoals door de gemachtigde is bevestigd – in dat lid beter melding gemaakt van “de rechtspersoon, vermeld in het derde lid,” dan van “de rechtspersoon, vermeld in het tweede lid,”.

Repliek:

De aanpassing in de vermelding wordt doorgevoerd.

Randnummer [20]: De Raad merkt het volgende op: In artikel 21, derde lid, van het ontwerp, wordt bepaald dat de planperiode van een masterplan 24 jaar bedraagt en de planperiode van een operationeel plan zes jaar. Dit blijkt reeds uit de artikelen 9, tweede lid, en 11, tweede en derde lid, van het Parkendecreet, en hoeft niet meer in het ontwerp te worden herhaald. Om die reden deelde de gemachtigde mee dat artikel 21, derde lid, uit het ontwerp zal worden weggelaten.

Repliek:

Artikel 21, derde lid, wordt uit het ontwerp weggelaten.

Randnummer [21]: In artikel 22, § 1, tweede lid, 2°, van het ontwerp, wordt melding gemaakt van “de elementen, bedoeld in artikel 23”. De gemachtigde stelt voor om nauwer aan te sluiten bij het bepaalde in artikel 23 van het ontwerp en om daartoe in artikel 22, § 1, tweede lid, 2°, te schrijven “*een nieuw operationeel plan, bedoeld in artikel 23*”. Dit voorstel draagt bij tot een betere leesbaarheid van het ontwerp en kan worden bijgetreden.

Repliek:

De voorgestelde aanpassing wordt doorgevoerd.

Randnummer [23]: Nog in artikel 22, § 3, eerste lid, van het ontwerp, wordt bepaald dat, indien de Vlaamse Regering binnen een termijn van zes maanden geen beslissing neemt over de goedkeuring van het betrokken plan, het plan geacht wordt te zijn goedgekeurd. Er wordt in dat geval derhalve beroep gedaan op het procedé van de stilzwijgende beslissing. Dergelijk procedé wordt ook toegepast bij de goedkeuring van het operationeel plan (artikel 23, § 3, tweede lid, van het ontwerp) en de toekenning van een afwijking voor grensoverschrijdende Vlaamse Parken (artikel 26, § 2, van het ontwerp).

Al kan het procedé van de stilzwijgende beslissing niet geheel worden afgekeurd wanneer de stilzwijgende beslissing in het voordeel van de betrokkene is, moet toch worden opgemerkt dat aan een stilzwijgende besluitvorming een aantal nadelen zijn verbonden, waaronder de rechtszekerheid en de motivering.

Het staat aan de stellers van het ontwerp om erover te oordelen of in het ontwerp moet worden vastgehouden aan het procedé van de stilzwijgende beslissing.

Repliek:

Aangezien het hier steeds de goedkeuring van een nieuw masterplan of operationeel plan betreft, dat de voortzetting van een bestaand erkend Vlaams Park betreft en dus ook de verderzetting van de activiteiten en beheer in dit gebied, is het van groot belang dat er voor de betrokkenen duidelijkheid is omtrent de continuïteit. Dit en de rechtszekerheid van de betrokkenen in het park weegt op tegen de beperkte nadelen van de stilzwijgende beslissing. Er wordt vastgehouden aan het procedé van de stilzwijgende beslissing.

Randnummer [24]: De Raad bepaalt: In artikel 23, § 1, eerste lid, van het ontwerp, worden de woorden “het jaar waarin het huidig operationeel plan van het Vlaams Park een einde neemt,” het best vervangen door de woorden “het jaar waarin het lopende operationeel plan van het Vlaams Park een einde neemt,”.

Repliek:

De voorgestelde herformulering wordt doorgevoerd.

Randnummer [25]: De Raad merkt het volgende op: Aan het einde van artikel 25, tweede lid, 2°, van het ontwerp, moet – op een juridisch meer correcte wijze – worden geschreven “..., vermeld in artikel 22, § 1, tweede lid, 4°, en artikel 23, § 1, tweede lid, 4°;”.

Repliek:

De voorgestelde aanpassing wordt doorgevoerd.

Randnummer [26]: Zoals door de gemachtigde werd bevestigd, moet de zinsnede “welke andere financiële ondersteuning van het Vlaamse Gewest zij ontvangt” worden vervangen door de zinsnede “welke andere financiële ondersteuning van het Vlaamse Gewest of een andere overheid zij ontvangt”.

Repliek:

De voormelde aanpassing wordt doorgevoerd aan artikel 28 van het ontwerp.

Randnummer [27]: Aan de gemachtigde werd gevraagd hoe het bepaalde in artikel 30, § 1, vierde lid, van het ontwerp, zich verhoudt tot artikel 11, derde lid, van de Algemenebepalingenwet.¹³ De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“De raad merkt terecht op dat artikel 11, derde lid van de Algemenebepalingenwet stelt: ‘Iedere begunstigde van een subsidie is ertoe gehouden verantwoording te verstrekken over de aanwending van de ontvangen bedragen, tenzij het decreet of de ordonnantie hem daarvan vrijstelling verleent.’ Het decreet voorziet niet in de mogelijkheid om dergelijke vrijstelling te verlenen daarom worden volgende aanpassingen gedaan:

- *In artikel 30, §1, vierde lid worden de zinnen ‘De werkingskosten kleiner dan 100 euro, met een maximum van 7% van de personeelskosten, kunnen zonder verantwoordingsstukken ingebracht worden. De werkingskosten hoger dan 100 euro dienen gestaafd te worden met verantwoordingsstukken.’ geschrapt en vervangen door de zin ‘De werkingskosten dienen gestaafd te worden met verantwoordingsstukken.’*
- *In artikel 42, §2, zesde lid worden de zinnen: ‘De werkingskosten kleiner dan 100 euro kunnen zonder verantwoordingsstukken ingebracht worden. De werkingskosten hoger dan 100 euro, met een maximum van 7% van de personeelskosten, dienen gestaafd te worden met de nodige verantwoordingsstukken.’ geschrapt en vervangen door de zin ‘De werkingskosten dienen gestaafd te worden met verantwoordingsstukken.’”*

Er kan met de tekstvoorstellen van de gemachtigde worden ingestemd.

Repliek:

De voorgestelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Randnummer [28]: Aan het einde van artikel 30, § 2, tweede lid, van het ontwerp, moet worden geschreven “... eventuele andere verkregen subsidies van het Vlaamse Gewest of andere overheden”.

Repliek:

De voorgestelde aanpassing wordt doorgevoerd.

Randnummer [29]: Ter wille van de leesbaarheid vervangt men in artikel 31, eerste lid, van het ontwerp, de woorden “van de selectiebeslissing van de kandidaat Vlaams Park” door de woorden “van de beslissing tot selectie van de kandidaat Vlaams Park”.

Repliek:

De voorgestelde aanpassing wordt doorgevoerd.

Randnummer [30]: De Raad merkt het volgende op: Om nadere toelichting verzocht over de woorden “evaluatie” en “gevalideerd” in respectievelijk het tweede en het derde lid van artikel 31 van het ontwerp, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“Validatie’ houdt controle en evaluatie in, zoals bepaald in artikel 48. Om dit te verduidelijken worden in artikel 31, tweede lid de woorden ‘Na validatie’ vervangen door de woorden ‘Na controle en evaluatie’. Artikel 31, derde lid wordt geschrapt aangezien dit reeds in artikel 33, §3 bepaald wordt.”

Er kan worden ingestemd met de door de gemachtigde voorgestelde aanpassingen

Repliek:

De voorgestelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Randnummer [31]: Aan het einde van artikel 33, § 1, tweede lid, 3°, van het ontwerp, wordt melding gemaakt van “relevante bijlagen”. Naar het zeggen van de gemachtigde wordt daarmee verwezen naar het dossier inzake overheidsopdrachten bedoeld in artikel 42, § 2, zevende lid, van het ontwerp. Ter wille van de duidelijkheid zou aan het einde van artikel 33, § 1, tweede lid, 3°, het best worden verwezen naar het in artikel 42, § 2, zevende lid, van het ontwerp, bedoelde dossier.

Repliek:

Volgende verwijzing wordt toegevoegd aan artikel 33, §1, tweede lid, 3°: “...zoals het dossier inzake overheidsopdrachten, vermeld in artikel 42, §2, zevende lid;”.

Randnummer [32]: De gemachtigde stelt voor artikel 33, § 1, tweede lid, 4°, van het ontwerp, de volgende redactie voor: *“informatie over de andere subsidies verkregen door het Vlaamse Gewest en van andere overheden, identificeerbaar in een apart overzicht als vermeld in artikel 30, § 2, tweede lid.”*

Hiermee kan worden ingestemd.

Repliek:

De aanpassing wordt doorgevoerd.

Randnummer [33]: De Raad merkt het volgende op: Gelet op het bepaalde in artikel 20 van het ontwerp lijkt in artikel 35, eerste lid, veeleer van een “beslissing tot erkenning” melding te moeten worden gemaakt dan van een “erkenning”. Dit werd beaamd door de gemachtigde die voor artikel 35, eerste lid, van het ontwerp, de volgende redactie voorstelt:

“Om gesubsidieerd te worden in het kader van een samenwerkingsovereenkomst moet er met betrekking tot het Vlaams Park een beslissing tot erkenning genomen zijn overeenkomstig artikel 7 van het decreet van 9 juni 2023”.

Ook met dit voorstel kan worden ingestemd.

Repliek:

De voorgestelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Randnummer [34]: In artikel 41, tweede lid, 5°, van het ontwerp, wordt als één van de elementen vermeld die de betrokken samenwerkingsovereenkomst minstens moet bevatten “een afsprakennota met ... de voorwaarden waaraan alle Vlaamse Parken moeten voldoen”. Hieromtrent om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“Het betreft hier voorwaarden waaraan het parkbureau van het erkende Vlaams Park moet voldoen om subsidies te ontvangen. Deze voorwaarden hebben onder meer betrekking op de communicatie, en meer bepaald aspecten m.b.t. meertalige communicatie, een gezamenlijke huisstijl voor Vlaamse Parken of de integrale toegankelijkheid (zoals beschreven in de nota VR). Deze voorwaarden opnemen in de samenwerkingsovereenkomst tussen het parkbureau en de bevoegde instantie laat toe dat deze bij elk operationeel plan geactualiseerd kunnen worden en gespecificeerd kunnen worden per parkbureau.”

Uit deze toelichting valt af te leiden dat, via het procedé van de samenwerkingsovereenkomst, verordenende aangelegenheden worden geregeld die rechtsgevolgen kunnen hebben voor derden, zoals bijvoorbeeld het geval kan zijn met regels inzake de integrale toegankelijkheid of de communicatie met het publiek. Indien het de bedoeling is om voorwaarden in te voeren waartoe alle Vlaamse Parken zijn gehouden, zouden deze vooraf bij of krachtens decreet moeten worden vastgelegd en niet louter mogen voortvloeien uit een overeenkomst die wordt gesloten tussen de bevoegde instantie en het betrokken parkbureau van het erkende Vlaams Park in kwestie. In de concrete samenwerkingsovereenkomst zouden dan hoogstens een aantal praktische afspraken kunnen worden opgenomen die niet meer inhouden dan een nadere concretisering van de bij decreet of, binnen de grenzen waarbinnen delegaties toelaatbaar zijn, bij uitvoeringsbesluit vastgestelde regels. De betrokken voorwaarden waaraan alle Vlaamse Parken moeten voldoen zullen bijgevolg vooraf, hetzij bij decreet, hetzij bij besluit van de Vlaamse Regering moeten worden geregeld.

Repliek:

De voorwaarden die opgenomen zullen worden in de samenwerkingsovereenkomsten met de parkbureaus kunnen onder meer betrekking hebben op de communicatie en de integrale toegankelijkheid, gespecificeerd per parkbureau van elk Vlaams Park. De voorwaarden worden verbonden aan de subsidies aan het parkbureau van het erkend Vlaams Park maar zullen geen rechtsgevolgen hebben ten aanzien van derde partijen. De samenwerkingsovereenkomsten, noch de hierin opgenomen voorwaarden, zijn te beschouwen als een beleidsmatig gewenste ontwikkeling.

Randnummer [35]: De Raad merkt het volgende op: In artikel 42, § 2, tweede en derde lid, van het ontwerp, wordt bepaald dat de minister nadere regels kan bepalen voor de betrokken aanvullende subsidies. Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, in het verleden reeds meermaals heeft opgemerkt, kan het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de Vlaamse Regering aan een van haar leden, enkel toelaatbaar worden geacht in zoverre die delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft. In elk geval veronderstelt dit dat de draagwijdte van die delegatie uitdrukkelijk en specifiek wordt bepaald, wat te dezen niet het geval is. Ofwel dient de draagwijdte van de betrokken delegaties nader te worden gepreciseerd en beperkt te blijven tot aangelegenheden van bijkomstige aard of van beperkt belang, ofwel dienen deze achterwege te worden gelaten.

Repliek:

In artikel 42, §2, tweede en derde lid wordt de zin “De minister kan nadere regels voor deze aanvullende subsidie bepalen.” vervangen door de volgende zin: “De minister kan nadere regels bepalen voor deze aanvullende subsidie, over de aard van de specifieke acties waarvoor de aanvullende subsidie ingezet kan worden en over de mate waarin en de manier waarop deze acties de realisatie van het masterplan moeten verbeteren of versnellen.”

Randnummer [36]: De Raad bepaalt: In artikel 42, § 2, vierde lid, 4°, van het ontwerp, lijkt beter te worden geschreven: “de btw, als aangetoond wordt dat deze niet recupereerbaar is.”

Repliek:

De voorgestelde wijziging wordt doorgevoerd.

Randnummer [37]: In artikel 42, § 3, vierde lid, van het ontwerp, wordt aan de minister de bevoegdheid verleend om, met het oog op het toezicht, nadere regels te bepalen over welke kosten al dan niet in aanmerking komen voor subsidiëring. De gemachtigde lichtte deze bepaling toe als volgt:

“Als uit het toezicht blijkt dat de bepalingen uit artikel 42 verduidelijking nodig hebben, meer bepaald over welke kosten in aanmerking komen en welke kosten niet in aanmerking komen, dan kan dit concreter geregeld worden in een ministerieel besluit.”

Dergelijke bevoegdheidsdelegatie aan de minister kan toelaatbaar worden geacht. Het verdient ter wille van de duidelijkheid wel aanbeveling om de beperkte draagwijdte ervan zoals die door de gemachtigde is toegelicht, beter tot uitdrukking te brengen in de redactie van artikel 42, § 3, vierde lid, van het ontwerp.

Repliek:

Artikel 42, § 3, vierde lid wordt als volgt vervangen: “Met het oog op het toezicht, vermeld in artikel 25, kan de minister nadere regels bepalen tot specificering van welke kosten al dan niet in aanmerking komen voor subsidiëring.”

Randnummer [38]: In artikel 42, § 5, van het ontwerp, wordt bepaald dat, bij een intrekking van de erkenning van een Vlaams Park, de bevoegde instantie het parkbureau van het erkende Vlaams Park schriftelijk op de hoogte brengt van de stopzetting van de samenwerkingsovereenkomst. Aan de gemachtigde werd gevraagd of het ter wille van de coherentie van de ontworpen regeling geen aanbeveling verdient om deze bepaling te integreren in artikel 53 van het ontwerp, dat de intrekking van de betrokken erkenning betreft. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“Akkoord, op basis van de opmerking van de raad worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Artikel 53, tweede lid wordt vervangen door wat volgt: ‘De beslissing tot intrekking van de erkenning, vermeld in het eerste lid, omvat steeds ook het verlies van het management door het parkbureau en de stopzetting van de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 34. Deze beslissing wordt per beveiligde zending aan het betrokken parkbureau bezorgd.’

- In artikel 42, §5 wordt de verwijzing naar artikel 55 vervangen door een verwijzing naar artikel 53.”

Hiermee kan worden ingestemd. Wel kan alsdan de tweede zin van artikel 42, § 5, van het ontwerp, eveneens worden weggelaten.

Repliek:

De voorgestelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Randnummer [39]: De Raad merkt het volgende op: De gemachtigde verstrekte in verband met het verbeterplan, bedoeld in artikel 52 van het ontwerp, de volgende toelichting:

“Het verbeterplan is een mogelijkheid indien de remediering van de vastgestelde gebreken een lange periode vraagt zoals bv. een grondige herwerking van het masterplan of operationeel plan”.

De gemachtigde verduidelijkte tevens dat het verbeterplan geen sanctie inhoudt, maar een maatregel is om de tekortkomingen die worden aangeduid in de ingebrekestelling te verhelpen. Het betreft volgens hem een facultatieve tussenstap tussen de ingebrekestelling en een mogelijke sanctie:

“Art. 50, §1, vermeldt dat de ingebrekestelling onder meer het volgende bevat: ‘3^ode melding van de sanctie of sancties die zullen worden opgelegd als de inbreuk na het verstrijken van de termijn, vermeld in 2°, blijft gehandhaafd, met inbegrip van de elementen die bij het bepalen van de sanctie of sancties in aanmerking zijn genomen;’.

Hiermee wordt het parkbureau in kennis gesteld van de mogelijke gevolgen indien aan de ingebrekestelling geen gehoor wordt gegeven, maar de sanctie zelf wordt pas opgelegd door de Vlaamse Regering overeenkomstig artikel 50, §3. Met een verbeterplan kan een traject met concrete mijlpalen en duidelijke afspraken worden gemaakt om (...) efficiënt oplossingen te zoeken voor de vastgestelde gebreken. Bij een succesvol traject kan de sanctie zoals vermeld in de ingebrekestelling vermeden worden.”

Rekening houdend met de onduidelijkheid die kan bestaan omtrent de juridische aard van het verbeterplan kan worden overwogen om de redactie van artikel 52, eerste lid, van het ontwerp, op dit punt te expliciteren.

Repliek:

Volgende verduidelijking wordt aangebracht in artikel 52, eerste lid: “De ingebrekestelling, vermeld in artikel 50, §2, kan als remediërende maatregel de opmaak van een verbeterplan aan het betrokken parkbureau opleggen.”

Randnummer [40]: Indien het de bedoeling is dat een verbeterplan pas in de tweede ingebrekestelling kan worden opgelegd, nadat het parkbureau overeenkomstig artikel 50, § 1, is gehoord, wordt ter wille van de duidelijkheid in artikel 52, eerste lid, het best geschreven “De ingebrekestelling, vermeld in artikel 50, § 2, kan ...”.

Repliek:

De voorgestelde wijziging wordt doorgevoerd.

Randnummer [41]: Aan de gemachtigde werd gevraagd hoe het bepaalde in artikel 54, § 3, van het ontwerp, zich verhoudt tot artikel 11 van het Parkendecreet, waarin de Vlaamse Regering onder meer wordt opgedragen om de inhoud en de vorm van de parknota te bepalen, welke minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat, waarbij de lokale overheden een vorm van inspraak georganiseerd hebben. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

“[D]e parknota is een louter beschrijvend document van de huidige waarden van het gebied en van de samenstelling van de gebiedscoalitie. De parknota vormt de basis voor de opmaak van het masterplan. De onderdelen ervan worden hernomen of verder in het masterplan. Daarom kan in de fase van lopende oproep het advies van de betrokken lokale besturen over het masterplan ook beschouwd worden als een advies over de parknota. Lokale overheden die niet eerder een advies bij de parknota tijdens de lopende oproep hadden uitgebracht, krijgen hiermee de mogelijkheid om dit alsnog te doen.”

Bovendien stelde de gemachtigde voor om de redactie van de laatste zin van artikel 54, § 3, van het ontwerp, te wijzigen teneinde rekening te houden met het geval waarin een kandidatuur moet worden aangepast. De betrokken zin zou volgens hem kunnen luiden als volgt:

“Dit advies wordt uiterlijk binnen een termijn van tien dagen, te rekenen vanaf de datum van de mededeling bepaald in paragraaf 1 uitgebracht.”

Het blijft alsdan evenwel onduidelijk hoe de betrokken lokale besturen op de hoogte zouden moeten zijn van een mededeling van de bevoegde instantie aan de betrokken kandidaat. De termijn zou daartoe moeten aanvangen op het ogenblik van de kennisgeving aan de betrokken lokale besturen. Tevens zal in een aangepaste termijn moeten worden voorzien in geval de kandidatuur moet worden

aangepast overeenkomstig artikel 54, § 4, van het ontwerp, waarbij rekening wordt gehouden met de inhoud van de aangepaste kandidatuur en met de termijn die hiervoor wordt voorzien. De ontworpen regeling zal daarenboven slechts in overeenstemming zijn met artikel 11 van het Parkendecreet indien de betrokken lokale besturen en het door hen te raadplegen publiek daadwerkelijk de kans krijgen om op die manier hun input te geven over de parknota. Wat dat laatste aspect betreft, werd aan de gemachtigde gevraagd of de daartoe voorziene termijn van tien dagen wel voldoende is, in welk verband deze het volgende meedeelde:

“Er is een lang en nabij begeleidingstraject voor alle betrokken kandidaturen van de oproep van april 2021. Deze kandidaten hebben een uitgebreid traject van inspraak gelopen. Er is bijgevolg geen noodzaak om een langere termijn te voorzien. Alle betrokken lokale besturen zijn gecontacteerd geweest door de trekkers van de kandidaturen. Deze bepaling geeft betrokken lokale besturen die nog niet eerder een advies hebben willen uitbrengen een laatste kans om dit alsnog aan het kandidaatsdossier te laten toevoegen.”

In dit antwoord wordt voorbijgegaan aan de vraag naar de daadwerkelijke raadpleging van het publiek. Er wordt immers niet ingezien hoe de vereiste publieke raadpleging kan worden georganiseerd binnen een termijn van tien dagen, daar waar het betrokken lokale bestuur hiertoe nog niet is overgegaan of daar waar de kandidatuur overeenkomstig artikel 54, §1, van het ontwerp, nog zal moeten worden aangepast.

Repliek:

De voorgestelde wijziging wordt doorgevoerd. Op 31 mei 2023 werden de kandidaturen voor de lopende oproepen ingediend bij de bevoegde instantie. Daardoor is bekend welke huidige kandidaturen nog niet aan alle voorwaarden uit het regelgevend kader voldoen. De redenen waarom bepaalde kandidaturen nog niet voldoen aan het regelgevend kader hebben voornamelijk te maken met de adviezen van de lokale overheden en de daarvoor te organiseren inspraak. Door de nabije en gerichte begeleiding van de bevoegde instanties van de kandidaten hebben de trekkers van de kandidaturen met de betrokken lokale overheden reeds voorafgaand aan het van kracht worden van het wettelijk kader initiatief genomen om aan de vereisten met betrekking tot inspraak te voldoen zoals die gekend waren op basis van ontwerpdocumenten.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Met de Europese Landschapsconventie ijvert de Raad van Europa sinds 2000 voor de uitbouw van een transversaal landschapsbeleid in al haar lidstaten. België ratificeerde het verdrag op 28 oktober 2004 en elk gewest onderneemt specifieke initiatieven om de doelstellingen op het vlak van de bescherming, het beheer en de inrichting van landschappen te realiseren.

De implementatie van het Landschapsverdrag staat of valt met de manier waarop het begrip “landschap” wordt ingevuld en met de reikwijdte waarmee het gedefinieerd wordt. De Europese landschapsconventie definieert het landschap als “*een deel van het grondgebied, zoals dat door de mens wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke en/of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen*”. Anders gezegd is een brede definitie van het landschap de sleutel tot een succesvolle implementatie in het beleid en de regelgeving. Het landschap loopt als een facet door de werkelijkheid heen. Het landschap is inherent aan de leefomgeving en laat zich niet binnen sectorale grenzen vangen. Het landschap is per definitie holistisch en moet als een systeem begrepen worden. Omdat een louter sectorale benadering van

het landschap zonder meer ontoereikend is, kan het belang van een transversale of sector overschrijdende aanpak niet genoeg onderstreept worden. Door het bevorderen van de landschapskwaliteit in Vlaanderen worden ook doelstellingen bereikt op het vlak van duurzaamheid, welzijn en gezondheid, biodiversiteit, klimaat, ruimtelijke transitie, enz.

Essentieel in deze brede definitie is dat het landschap niet zonder de mens bestaat: de manier waarop we het landschap als mens waarnemen, beleven en appreciëren is daarbij een belangrijk aspect. Uit de definitie blijkt ook dat het landschap overal is. Het landschap is meer dan de open ruimte: het gaat ook om randstedelijke gebieden en dichtbebouwde weefsels. Landschap is dan ook uitgesproken een transversaal beleidsthema waarvoor een interdisciplinair en overkoepelend beleid aangewezen is. Dit ontwerp van besluit biedt de mogelijkheid om landschap als transversaal thema verder structureel te verankeren. Het biedt kansen om landschap transversaal en geïntegreerd te benaderen, maatschappelijk bewustzijn voor het landschap te creëren en verbanden te leggen tussen verschillende bestuursniveaus en -entiteiten om expertise te bundelen, ervaringen te delen en samenwerking te bevorderen.

De Europese Biodiversiteitsstrategie 2030 is in 2020 door de Europese Commissie goedgekeurd om dringend weer aansluiting te vinden met de natuur en de biodiversiteit. De fundamentele ambitie van deze strategie is het biodiversiteitsverlies in heel Europa een halt toeroepen door ze te beschermen, te bewaren en te herstellen.

Met de Vlaamse Parken kan Vlaanderen zich daarnaast op 2 manieren internationaal profileren. Met de oprichting van Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen kan Vlaanderen zich inschrijven in internationale kaders zoals IUCN, Unesco en Europese doelstellingen. Bovendien wil Vlaanderen zich aan de hand van de Vlaamse Parken internationaal op de kaart zetten als aantrekkelijke bestemming voor de beleving van natuur, landschap en erfgoed.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Met dit ontwerp van besluit wordt verder gewerkt op de gekozen aanpak van het decreet die vooral stimulerende maatregelen mogelijk maakt en ondersteunt, zoals het stimuleren van samenwerkingsverbanden, die, van onderuit, werk maken van verschillende Vlaamse beleidsdoelstellingen inzake omgeving, natuur, open ruimte, erfgoed, toerisme, economie en dit zonder bijkomende verplichtingen of restricties op te leggen van bovenaf. Dit besluit geeft uitwerking aan de kaders die het decreet creëerde voor dergelijke samenwerkingsverbanden met evenwel heldere algemene doelstellingen en spelregels inzake erkenning.

De Vlaamse Parken is de verzamelnaam van de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken. Het zijn elk erkende gebieden die zich onderscheiden op het vlak van natuur-, landschap- of erfgoedwaarden. Met de benaming Vlaamse Parken kan Vlaanderen deze bijzondere gebieden gebundeld benoemen en zich hiermee internationaal positioneren met hun specifieke waarden en hun toeristisch potentieel.

Elk Vlaams Park wordt gevormd door een gebiedscoalitie van samenwerkende partners die daartoe een duurzame en langdurige werking opzetten met het oog op het realiseren van de specifieke doelstellingen voor de betrokken gebiedserkenning. De gebiedscoalitie vormt de verzameling van instanties en organisaties die een gezamenlijke missie voor het park uitdragen en instaan voor de realisatie van de langetermijnvisie.

Nationale Parken Vlaanderen zijn geografisch afgebakende gebieden van voldoende grote omvang die een uitzonderlijke natuurwaarde en een internationale uitstraling hebben. Een Nationaal Park Vlaanderen richt zich op het bereiken van een duurzame bescherming en ontwikkeling van landschapsecologische processen en de bijhorende ecosystemen, habitats en soorten. Het unieke natuurlijke milieu, landschap en erfgoed bieden ook mogelijkheden tot

toeristisch recreatieve ontwikkeling en promotie, echter steeds binnen de draagkracht van de natuur en haar omgeving.

Landschapsparken zijn geografisch afgebakende gebieden van voldoende grote omvang en met een internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid en toerisme.

Omdat gebieden slechts onder bepaalde voorwaarden het label van Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark kunnen dragen en een garantie op het bijdragen aan de realisatie van de Vlaamse doelstellingen m.b.t. Vlaamse parken nodig is, wordt in dit ontwerp van besluit voorzien in een specifieke erkenningsprocedure en -voorwaarden voor elk parkstatuut.

Omdat het organiseren en garanderen van een professionele parkwerking die kwaliteitsvol en duurzaam bijdraagt aan het Vlaamse beleid inzake een transversaal landschapsbeheer een permanente personeelsinzet en continue projectwerking vereist, wordt tevens voorzien in de mogelijkheid tot financiële ondersteuning van de erkende gebieden en gebiedscoalities.

Impactanalyse

Er volgen geen nieuwe verplichtingen voor de burger uit dit ontwerp van besluit. Het legt vooral de basis voor samenwerkingsverbanden om landschapskwaliteit en landschapszorg te stimuleren binnen de nieuw op te zetten structuren Vlaamse Parken. Voor de betrokken actoren die willen instappen in de beoogde samenwerkingsverbanden zullen wel engagementen gevraagd worden die ze in grote mate zelf kunnen bepalen en zelf zullen moeten realiseren. Elk Vlaams Park wordt gedragen door een gebiedscoalitie die bestaat uit relevante regionale en lokale belanghebbenden, die representatief zijn voor het gebied.

Bevoegdheidsverdeling en rapportering

Omdat de Vlaamse Parken transversaal en geïntegreerd benaderd worden, hebben zij meerdere verbanden met verschillende beleidsdomeinen op het Vlaamse niveau. Daarom worden de bevoegdheden m.b.t. hun erkenning en subsidiëring als volgt geregeld:

- De **Vlaamse Regering** is bevoegd voor de lancering van een oproep voor kandidaten, de selectie van kandidaten, de beslissing tot erkenning van een Vlaams Park en de goedkeuring van de masterplannen en operationele plannen bij erkenning. Daarnaast is ze ook bevoegd voor de toekenning van de subsidie aan de erkende Vlaamse Parken. Ook de beslissing tot intrekking van de erkenning of tot stopzetting van de subsidies is de bevoegdheid van de Vlaamse Regering.
- De **minister** bevoegd voor natuur en omgeving is bevoegd voor alle beslissingen in de procedurestappen die voorafgaan en volgen uit de bovenvermelde beslissingen van de Vlaamse Regering zoals, een advies over de erkenning o.b.v. de beoordeling van de masterplannen en operationele plannen, de aanduiding van een parkbureau wanneer dit na erkenning nog opgericht moet worden. Daarnaast is de minister ook bevoegd voor de goedkeuring van de bijgestuurde plannen, nieuwe operationele plannen in uitvoering van een goedgekeurd masterplan en nieuwe masterplannen. Bovendien is de minister bevoegd voor de toekenning van een subsidie aan geselecteerde kandidaten na een oproep en voor de beslissing over een verbeterplan i.k.v. een sanctie o.b.v. de evaluatie van de erkenning en de subsidies, tenzij een intrekking van een erkenning voorgesteld wordt.
- De **bevoegde instantie** (het Agentschap voor Natuur en Bos, als de aangelegenheid betrekking heeft op een Nationaal Park Vlaanderen, of de Vlaamse Landmaatschappij, als de aangelegenheid betrekking heeft op een Landschapspark) zal, naast alle voorbereidende administratieve handelingen voor bovenvermelde beslissingen instaan voor het afsluiten

van een samenwerkingsovereenkomst tot subsidiëring van een parkbureau van een erkend Vlaams Park.

Overzicht van de opgelegde rapporteringen:

Jaar	Tijdstip	Rapportering erkenning	Rapportering subsidie
1			
2	31/5		Functioneel en financieel verslag
3	31/5		Functioneel en financieel verslag
4	31/5	Voortgangsverslag, ev. bijsturing OP	(Functioneel)* en financieel verslag
5	31/5		Functioneel en financieel verslag
6	31/5		Functioneel en financieel verslag
	20/9	Nieuw OP, incl. verslag realisaties en ev. bijsturing MP	
7-9	31/5		Functioneel en financieel verslag
10	31/5	Voortgangsverslag, ev. bijsturing OP	(Functioneel)* en financieel verslag
11	31/5		Functioneel en financieel verslag
12	31/5		Functioneel en financieel verslag
	20/9	Nieuw OP, incl. verslag realisaties en ev. bijsturing MP	
...			
23	31/5		Functioneel en financieel verslag
	20/9	Nieuw MP, incl. verslag realisaties en nieuw OP	
24	31/5		Functioneel en financieel verslag
25	31/5		Functioneel en financieel verslag

*: in de jaren dat er een voortgangsverslag ingediend moet worden, mag het functioneel verslag hierin opgenomen worden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

TITEL 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Artikel 1 geeft enkele definities die worden gehanteerd in dit besluit. Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2 Dit artikel regelt dat de artikelen II.22 e.v. van het Bestuursdecreet, bij gebrek aan andersluidende regeling in het decreet van 9 juni 2023, toepassing vinden. De Vlaamse Regering verplicht de bevoegde instantie (VLM/ANB) met deze bepaling tot gebruik van elektronische communicatie met de gebiedscoalities of parkbureaus.

De Vlaamse Regering maakt wel een uitzondering voor uitwisseling via beveiligde zending; zo'n uitwisseling kan perfect elektronisch gebeuren (via gekwalificeerde elektronische zending of via de federale eBox (cf. de artikelen II.22 en II.23 van het Bestuursdecreet), maar de analoge weg wordt opengelaten.

TITEL 2. Vlaamse Parken

HOOFDSTUK 1. ERKENNINGSVOORWAARDEN EN –PROCEDURE

Afdeling 1. Erkenningsvoorwaarden

Artikel 3 Artikel 3 bevat de erkenningsvoorwaarden voor een Landschapspark, die gelden als de nadere regels aangaande de voorwaarden en doelstellingen vermeld in artikel 3 van het decreet van 9 juni 2023 ter uitvoering van artikel 5, artikel 9 en 10 van het decreet.

Het betreft voorwaarden of criteria met betrekking tot de ruimtelijke samenhang en de begrenzing van het Landschapspark, de landschappelijke kwaliteit en identiteit, de unieke belevingswaarde en de beschikbaarheid op elk moment van een goedgekeurd masterplan en goedgekeurd operationeel plan, zoals vermeld in afdeling 3 van dit hoofdstuk en hoofdstuk 2.

Met de voorwaarden voor ruimtelijke samenhang en begrenzing van het park wordt bedoeld: een Landschapspark moet voldoende groot zijn om ten volle multifunctioneel te zijn en voldoende potentieel en uitstraling te hebben. De grenzen van het Landschapspark zijn natuurlijke grenzen en liggen op een landschappelijk logische plaats. De grenzen van het Landschapspark zijn duidelijke, landschappelijk leesbare grenzen en zijn bepaald in het masterplan. Uitgesloten gebieden middenin een Landschapspark of enclaves in de afbakening worden niet toegelaten.

De voorwaarden voor landschappelijke kwaliteit en identiteit moeten in het masterplan aangetoond worden met cijfers o.b.v. kaartanalyses en beschrijvingen van een 4-tal waarden:

- **landschappelijk erfgoed:** Een Landschapspark onderscheidt zich door haar karakter en de beleefbaarheid van haar identiteit. Er moeten voldoende kwaliteitsvolle cultuurhistorische landschappen en erfgoedelementen aanwezig zijn. Aan de hand van de wetenschappelijke inventarissen onroerend erfgoed en de referentie naar de traditionele landschappen wordt de aanwezigheid onderbouwd van belangrijke clusters van erfgoedwaarden, met inbegrip van dergelijke clusters in een (rand)stedelijke context.
Een kandidaat Landschapspark moet aantonen dat het aandeel landschappelijk erfgoed in het gebied **minstens 35%** omvat a.d.h.v. de referentielaag [landschappelijk erfgoed – gehelen](#). Deze bevat alle wetenschappelijk geïnventariseerde items van een grote schaal waaraan de kwalificatie “landschappelijk” werd toegekend. Het gaat om waardevolle landschappelijke ensembles in Vlaanderen, waarin je een geheel van gevarieerde erfgoedelementen terugvindt en vervangt de ankerplaatsen uit de laag “Wetenschappelijke inventaris landschapsatlasrelicten”.
- **open ruimte:** Een Landschapspark onderscheidt zich door de sterke aanwezigheid van open ruimte. Als ‘open ruimte’ beschouwen we enerzijds de gebieden die buiten de woonkernen gelegen zijn én die niet door ruimtebeslag ingenomen worden (de gebieden die op vandaag in gebruik zijn voor natuur, bos of landbouw), en anderzijds de onbebouwde delen van parken, golfterreinen en overige recreatie. Woonkernen en ander bebouwde zones kunnen opgenomen worden binnen de afbakening van een Landschapspark voor zover ze bijdragen aan de landschapskwaliteit en streekidentiteit van het landschappelijk geheel. Een kandidaat Landschapspark moet aantonen dat het aandeel open ruimte in het gebied **minstens 70%** bedraagt a.d.h.v. de referentielaag [Open Ruimte](#) uit de Ruimtemonitor van 2013, of een recentere versie.
- **natuur:** Omdat Landschapsparken een uitgelezen kader zijn om inspanningen te leveren in het kader van de realisatie van de Europese natuurdoelen en de Vlaamse natuurdoelstellingen dient er een minimum aan natuurwaarden aanwezig te zijn als basis voor deze ambitie. Er moet weliswaar veel ‘groen’ en natuur zijn, maar niet noodzakelijk gebieden met als bestemming natuur sensu strictu. Als natuur wordt beschouwd Speciale Beschermingszones (habitatrichtlijngebied en Vogelrichtlijngebieden) en de ruimtelijk kwetsbare gebieden, zoals vermeld in artikel 1.1.2 10° VCRO . Een kandidaat Landschapspark moet aantonen dat het

aandeel **natuur** in het gebied *minstens 15%* bedraagt a.d.h.v. de referentielagen [Habitatrichtlijngebied](#) en [Vogelrichtlijngebieden](#), en het [Geoportaal Ruimtelijke plannen en verordeningen](#) (overlappende gebieden mogen niet dubbelgeteld worden).

Met de voorwaarden m.b.t. verwevenheid wordt bedoeld: Een Landschapspark onderscheidt zich door de **hoge mate van verwevenheid van diverse openruimtefuncties (landbouw, natuur, bos, toerisme, water, wonen, economie en recreatie)**. Zo is er in het Landschapspark plaats voor wonen en werken en is recreatie en toerisme verweven met de andere functie. Ook wordt er onder meer in een Landschapspark gestreefd naar een landbouw die in overeenstemming is met de draagkracht van het gebied en in overeenstemming met de eigenheid van het gebied en er een grote verwevenheid landbouw-natuur aanwezig is.

Met de voorwaarden m.b.t. unieke belevingswaarde wordt bedoeld: elk Landschapspark heeft zijn *eigenheid*, d.w.z. dat het Landschapspark een sterk eigen verhaal kan vertellen waarin de streekidentiteit en uniciteit tot uiting komen. Er is een natuurlijke verbondenheid tussen het landschap, zijn bewoners en de verhalen. Hierdoor kunnen het landschap en de streek beleefd worden en kan er al doende geleerd worden over de eigenheid van de streek: geschiedenis, landschap, erfgoed, natuur, tradities ... Vanuit toeristisch oogpunt moet een Landschapspark voldoende aantrekkelijk zijn om bezoekers uit binnen- en buitenland aan te trekken en aan te zetten tot een meerdaags verblijf en actieve beleving. Het wordt als eenheid ervaren door de bezoeker. Een Landschapspark moet dus over een uitstekende 'Unique Selling Proposition' (USP) beschikken.

Deze USP wordt aangetoond a.d.h.v. een opsomming van de kenmerken en sleutelbegrippen en een wervende tekst die de uniciteit t.o.v. andere gebieden duidt. Deze sleutelbegrippen houden een belofte in die de bezoeker een unieke beleving/ervaring garandeert en genereert m.a.w. een reden om (naar Vlaanderen te komen en) het park te bezoeken. De bepaling van de USP is in eerste instantie gebaseerd op de intrinsieke kwaliteit van het gebied eerder dan op toegevoegde belevingselementen en wordt waar mogelijk onderbouwd met onderzoek of data. In het masterplan is de USP uitgewerkt.

Artikel 4. Artikel 4 bevat de erkenningsvoorwaarden voor een Nationaal Park Vlaanderen, aanvullend op de voorwaarden vermeld in artikel 4 van het decreet van 9 juni 2023 ter uitvoering van artikel 5, 9 en 10 van het decreet.

Het betreft de voorwaarden of criteria met betrekking tot de ruimtelijke samenhang, de configuratie en de grootte van de natuurkern, de natuurkwaliteit van de natuurkernen uitgedrukt aan de hand van de biologische waardering zoals bepaald in de Biologische Waarderingskaart en de belevingswaarde van het gebied. Verder is een goedgekeurd masterplan en operationeel plan een voorwaarde tot erkenning.

Met de voorwaarden voor ruimtelijke samenhang en begrenzing van het park wordt bedoeld: een Nationaal Park Vlaanderen dient een voldoende omvang te hebben en voldoende aaneengesloten te zijn om de aanwezige soorten en habitattypen duurzaam te kunnen in stand houden. Er dient bij de configuratie gestreefd te worden naar een zo compleet mogelijk landschapsecologisch systeem dat ruimte geeft aan natuurlijke processen en tegelijkertijd voldoende samenhangend is en als eenheid wordt ervaren door de bezoeker. Het groeitraject m.b.t. het oppervlaktecriterium, van 5.000 hectare naar 10.000 hectare of van 2.500 hectare naar 5.000 hectare voor grensoverschrijdende parken, wordt na 12 jaar voor de helft gerealiseerd. Bij erkenning is er minstens één natuurkern die groter is dan 3.000 hectare. Een natuurkern kan enclaves omvatten of doorsneden worden door een barrière mits de maximaal te overbruggen afstand beperkt blijft tot 200 meter. De grenzen van het Nationaal Park Vlaanderen zijn landschapsecologisch onderbouwd en worden bepaald in het masterplan.

Met de voorwaarden m.b.t. de natuurkwaliteit wordt bedoeld: we verwachten van de kandidaten een bepaalde aanwezige natuurkwaliteit. De kandidaat Nationaal Park Vlaanderen omvat actuele natuurwaarden die binnen Vlaanderen en/of internationaal onderscheidend zijn. Gezien we met het ensemble van Nationale Parken Vlaanderen een goeie representativiteit van de diverse ecoregio's beogen, gebeurt een beoordeling van de uniciteit van de natuur t.o.v. Vlaamse - en de Europese context. De natuurkwaliteit heeft enerzijds een abiotische component, met name een beschrijving van de systeemkwaliteit, en anderzijds een biotische component die tot uiting komt via de analyse van de aanwezige habitats en biotopen. Het systeem van abiotische processen van het Nationaal Park is gekend en beschreven in rapporten (IHD, monitoring, beheerplannen, eco-hydrologische studies, etc.). Dit wordt kwalitatief samengevat in de aanvraag met de nodige verwijzingen naar de brondocumenten. De aanwezige natuurkwaliteit wordt geduid a.d.h.v. de meest recente biologische waarde volgens de de Biologische Waarderingskaart (<https://www.inbo.be/nl/de-biologische-waarderingskaart-bwk>), bij indiening van de kandidatuur is minstens 50 % van de natuurkern biologisch waardevol of biologisch zeer waardevol volgens de codes z, wz en w op de meest recente versie van de Biologische Waarderingskaart.

Met de voorwaarden m.b.t. unieke belevingswaarde wordt bedoeld: elk Nationaal Park Vlaanderen heeft een voldoende scherpe Unique Selling Proposition (USP): een Nationaal Park onderscheidt zich van de andere parken (en indien mogelijk ook internationaal) door zijn eigenheid en uniciteit op het niveau van de natuurwaarden (representativiteit voor de ecoregio), de landschapswaarden en de erfgoedwaarden. Er is ook aandacht voor de plaatselijke tradities, immaterieel en materieel erfgoed, verhalen, geschiedenis en lokale producten. Vanuit toeristisch oogpunt moet een Nationaal Park voldoende aantrekkelijk zijn om bezoekers uit binnen- en buitenland aan te trekken en aan te zetten tot een meerdaags verblijf en actieve beleving. Het wordt als eenheid ervaren door de bezoeker. Deze USP wordt aangetoond a.d.h.v. een opsomming van de kenmerken en sleutelbegrippen en een wervende tekst die de uniciteit t.o.v. andere gebieden duidt. Deze sleutelbegrippen houden een belofte in die de bezoeker een unieke beleving/ervaring garandeert en genereert m.a.w. een reden om (naar Vlaanderen te komen en) het park te bezoeken. De bepaling van de USP is in eerste instantie gebaseerd op de intrinsieke kwaliteit van het gebied eerder dan op toegevoegde belevingselementen en wordt waar mogelijk onderbouwd met onderzoek of data. In het masterplan is de USP uitgewerkt.

Op vraag van Defensie wordt een tweede lid toegevoegd aan dit artikel 4, dat bepaalt dat de doelstellingen omtrent de Nationale Parken, zoals bepaald in het decreet, geen afbreuk doen aan de militaire functie van militaire domeinen.

Verder doet de erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen geen afbreuk aan het gebruik van militaire domeinen voor militaire doeleinden en de bevoegdheden van het Ministerie van Landsverdediging ter zake. Een parkbureau houdt bij het vervullen van zijn opdrachten in dergelijke domeinen rekening met de militaire noden, de veiligheid en de militair-strategische belangen van de Staat.

De bestaande uitzonderingen die gelden voor defensie, zoals bijvoorbeeld de uitzondering ingeschreven in artikel 2 van het besluit van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen, en de uitzondering ingeschreven in artikel 8.3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is, blijven vanzelfsprekend gelden. Ook de geldende regels binnen andere bestemmingscategorieën blijven gelden.

Afdeling 2. Procedure tot erkenning

Onderafdeling 1. Oproep tot kandidaatstelling, ontvankelijkheid en beoordeling van erkenningsaanvragen en selectie van kandidaten

Artikel 5 Artikel 5 bepaalt dat de erkenning van een Vlaams Park start met het lanceren van een oproep tot kandidaatstelling door de Vlaamse Regering ter uitvoering van artikel 9, eerste lid van het decreet. Het oproepreglement bevat verder de vereisten waaraan kandidaten moeten voldoen, de wijze van kandidaatstelling door middel van een parknota en de indieningstermijn ervan. Dit artikel bepaalt eveneens de ontvankelijkheidsvereisten waaraan de parknota dient te voldoen. Met een betrokken lokale overheid wordt bedoeld elke gemeente en provincie die gelegen is binnen de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid. De gemeenten gelegen buiten de perimeter kunnen eveneens een advies uitbrengen. Met een vorm van inspraak georganiseerd door de lokale overheid van de gebiedscoalitie worden volgende vormen van inspraak bedoeld (niet-limitatieve lijst): hoorzitting, bespreking in adviesraden, infovergadering, burgerbevraging, aankondiging in een gemeentelijk blad, open gemeenteraad, specifieke werkgroep, schriftelijke advies, etc. De betrokken eigenaars en gebruikers moeten hierbij individueel kunnen reageren op basis van de beschikbaar gestelde informatie. De commissie van experts houdt in haar beoordeling rekening met het aantal positieve adviezen van de betrokken lokale besturen. Elke inspraakreactie uitgebracht tijdens de georganiseerde vorm van inspraak, wordt ter beschikking gesteld van de commissie van experts en de Vlaamse regering.

Artikel 6 Artikel 6 bepaalt de procedure voor ontvankelijkheid van de aanvraag tot erkenning, tot vervollediging van de aanvraag indien toepasselijk ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid van het decreet. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 7 Artikel 7 bepaalt ter uitvoering van artikel 9 van het decreet van 9 juni 2023 de nadere regels inzake de beoordeling en goedkeuring van parknota's. Het artikel bevat de criteria die de Vlaamse Regering hanteert en de procedure voor de beoordeling van de ingediende parknota's door de kandidaten Vlaamse Parken en de procedure inzake de selectie van de kandidaten die een masterplan en operationeel plan mogen indienen bij de bevoegde instantie ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid, van het decreet. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Onderafdeling 2. Vaststelling van de vereisten en procedure inzake ontvankelijkheid voor masterplannen en operationele plannen

Artikel 8 Artikel 8 bevat de ontvankelijkheidsvereisten waaraan een masterplan van een kandidaat Vlaams Park dient te voldoen.

Met een geïntegreerde gebiedsanalyse wordt een analyse van het gebied aan de hand van de methodiek van een landschapsbiografie bedoeld. De gebiedsanalyse is wetenschappelijk correct, synthetiserend, interdisciplinair en verbindend. Ze combineert cultuurhistorie en landschapsecologie, van vroeger tot nu. Ze leidt tot zicht op en inzicht in elementen, patronen, processen en kenmerken van een gebied en vormt de basis van de opmaak van de geïntegreerde gebiedsvisie.

Met een geïntegreerde gebiedsvisie wordt een visie op het gebied bedoeld, die rekening houdt met de dynamiek van het landschap, het beslist beleid en bestaande beleidsvisies. De geïntegreerde gebiedsvisie wordt voor de Nationale Parken thematisch opgevat voor minimaal volgende thema's: natuur, recreatie en toerisme, erfgoed en ruimte en omgeving.

Met de beschrijving van het bestuur van de rechtspersoon wordt een beschrijving bedoeld die aantoont dat een dynamische en coöperatieve gebiedscoalitie, ondersteund door een heldere organisatiestructuur, de erkenning van het Vlaams Park draagt. De gebiedscoalitie is een sterk samenwerkingsverband dat interbestuurlijk werkt en waarin de betrokken bestuursniveaus en alle

relevante organisaties betrokken zijn met een bindend engagement. De samenwerking gaat uit van een hoge mate van participatie van alle betrokken partners (minstens co-creatie). In veel gevallen kan men voortbouwen op reeds bestaande samenwerking en lokaal aanwezige kennis en expertise. De coalitie organiseert de nodige gezamenlijke besluitvorming volgens een inzichtelijk en participatief proces én bewaakt de voortgang, de uitvoering en bijsturing van het masterplan.

Met een betrokken lokale overheid wordt bedoeld elke gemeente en provincie die gelegen is binnen de perimeter van het gebied waarvoor een kandidatuur als Vlaams Park wordt voorbereid. De gemeenten gelegen buiten de perimeter kunnen eveneens een advies uitbrengen.

Met een vorm van inspraak georganiseerd door de lokale overheid van de gebiedscoalitie worden volgende vormen van inspraak bedoeld (niet-limitatieve lijst): hoorzitting, bespreking in adviesraden, infovergadering, burgerbevraging, aankondiging in een gemeentelijk blad, open gemeenteraad, specifieke werkgroep, schriftelijke advies, etc. De betrokken eigenaars en gebruikers moeten hierbij individueel kunnen reageren op basis van de beschikbaar gestelde informatie. Elke inspraakreactie uitgebracht tijdens de georganiseerde vorm van inspraak, wordt ter beschikking gesteld van de commissie van experts en de Vlaamse regering.

De ondertekende samenwerkingsovereenkomst waarvan sprake onder punt 4 kan zowel bilateraal worden opgemaakt tussen de vertegenwoordiger van de gebiedscoalitie en de betrokken partner als multilateraal tussen alle betrokken partners van de gebiedscoalitie.

In geval van een grensoverschrijdend Vlaams Park behandelen de elementen van een masterplan, vermeld in het eerste lid, het volledige grensoverschrijdende gebied.

Artikel 9 Artikel 9 bevat de ontvankelijkheidsvereisten waaraan een operationeel plan van een kandidaat Vlaams Park dient te voldoen en een delegatie aan de minister om nadere regels te bepalen over de inhoud van een operationeel plan ter uitvoering van het artikel 9, vijfde lid van het decreet.

Een operationeel plan is een concrete vertaling van het masterplan voor een periode van 6 jaar. Het bevat een gedetailleerd en duidelijk geformuleerd actieplan inclusief aanduiding van de verantwoordelijke partner, tijdspaden en mijlpalen evenals een financieel plan.

Met het operationeel plan van een Vlaams Park wordt de strategie uit het masterplan uitgewerkt in concrete en meetbare maatregelen en acties voor de globale ontwikkeling van het gebied zowel op de korte als lange termijn, incl. een inschatting van de potentie voor het realiseren van ontwikkelingen en/of verbindingen. Aan de acties worden instrumenten gekoppeld: middelen van diverse partners worden samengelegd en er wordt afgesproken welke investering in welk gebied wanneer wordt ingezet. Zo is er zicht op effectieve realisaties op het terrein. Naast acties op het terrein worden ook procesmatige acties en acties op vlak van communicatie, participatie en experimenten met innovatieve aanpakken en partnerschappen geformuleerd.

Er wordt verwacht dat er een geheel van acties wordt samengesteld dat inspeelt op alle facetten van het Vlaams Park. Specifiek voor de Landschapsparken worden ook acties verwacht die steun geven aan de economische drivers in het park die bijdragen aan de kwaliteit van het landschap.

Met de beschrijving van het organogram en de werking van de rechtspersoon wordt inzicht gegeven in de werking en de structuur van het parkbureau. In de structuur kunnen regie, terreinbeheer, thematische werkgroepen, ... worden samengebracht en kunnen alle bestuursniveaus en relevante sectoren vertegenwoordigd zijn. Een bijzonder aspect binnen de regie is de communicatie en participatie. Deze gebeurt volgens een strategie, met specifieke participatie- (procesbegeleiding,

conflictbeheer, ...) en communicatiemiddelen (website, nieuwsbrieven, kennisdeling...). Er wordt aandacht besteed aan educatie en het betrekken van jeugdwerking en scholen, het inschakelen van lokale ambassadeurs, ... Specifiek voor de Nationale Parken mag verondersteld worden dat de Parken inhoudelijk en methodologisch aan de top staan inzake het realiseren van doelstellingen. Daarbij hoort ook de ruimte om te innoveren en te experimenteren. Kennis, onderzoek en expertise vormen hiervoor het fundament. Een voorstel tot onderzoeksprogramma vormt een onderdeel van het operationeel plan, dit onderzoeksprogramma kan bestaan uit volgende elementen: een (structurele) samenwerking met een of meerdere wetenschappelijke instellingen of academies, een overzicht van het onderzoek en monitoring in het gebied, een overzicht van de betrokken onderzoeksinstellingen desgevallend een netwerk van onderzoeksinstellingen, mogelijkheden van de citizen science, bijdrage tot het maatschappelijke debat rond bepaalde thema's...

In geval van een grensoverschrijdend Vlaams Park behandelen de elementen van een operationeel plan, vermeld in het eerste lid, het volledige grensoverschrijdende gebied. Het actieprogramma omvat grensoverschrijdende acties.

Artikel 10 Artikel 10 bepaalt de verdere procedure inzake ontvankelijkheid van een masterplan en operationeel plan van een kandidaat Vlaams Park en de procedure tot vervollediging van de plannen indien noodzakelijk ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid van het decreet. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Onderafdeling 3. Vaststelling van de wijze van beoordeling van masterplannen en operationele plannen

Artikel 11 Artikel 11 bepaalt ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid van het decreet, de criteria voor de beoordeling door de minister van de ingediende masterplannen van de kandidaat Landschapsparken op basis waarvan de minister de Vlaamse Regering vervolgens adviseert.

Bij de beoordeling van een masterplan wordt nagegaan of een kandidaat Landschapspark voldoet aan de inhoudelijke erkenningsvoorwaarden voor een dergelijk gebied, zoals vermeld in artikel 3, §1, eerste lid, 1° t.e.m. 4°. Daarnaast wordt de kwaliteit van de geïntegreerde gebiedsanalyse en de geïntegreerde gebiedsvisie beoordeeld, alsook de samenhang tussen beide onderdelen. Voor de bijdrage aan de doelstellingen van een Landschapspark wordt beoordeeld in welke mate het park effectief zal bijdragen aan de realisatie van deze Vlaamse doelstellingen. Niet elk Landschapspark moet in dezelfde mate bijdragen aan elk van deze doelstellingen. Uit de landschapsbiografie geïntegreerde gebiedsanalyse zal blijken welke aspecten het meest kenmerkend zijn voor het betrokken Landschapspark en welke ontwikkelingen mogelijk zijn. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de mogelijkheden en gebiedskenmerken van elk Landschapspark om een gebiedspecifieke invulling te geven aan de doelstellingen voor Landschapsparken in Vlaanderen.

Ten slotte wordt beoordeeld hoe het partnerschap van de gebiedscoalitie die het Landschapspark draagt, wordt vertaald in het bestuur van het parkbureau, dat voorgedragen wordt.

Het tweede lid bepaalt dat voor de beoordeling van de masterplannen van een kandidaat Landschapspark het advies van de commissie van experts dient ingewonnen te worden. Het advies van de commissie van experts bevat een beoordeling van de eigenheid en uniciteit op vlak van natuurwaarden, landschapswaarden en erfgoedwaarden evenals de unieke belevingswaarde van een kandidaat Landschapspark. Hierbij wordt de eigenheid, uniciteit en belevingswaarde van het specifieke gebied afgewogen tegen de uniciteit en belevingswaarden van de erkende Vlaamse Parken en andere kandidaten. Het ensemble van Vlaamse Parken beoogt een goede representativiteit van de verschillende landschappen en ecoregio's die in Vlaanderen voorkomen.

Artikel 12 Artikel 12 bepaalt ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid van het decreet de criteria voor de beoordeling door de minister van de ingediende masterplannen van de kandidaat Nationale Parken Vlaanderen op basis waarvan de minister de Vlaamse Regering vervolgens adviseert.

Bij de beoordeling van een masterplan wordt nagegaan of een kandidaat Nationaal Park Vlaanderen voldoet aan de inhoudelijke erkenningsvoorwaarden voor een dergelijk gebied, zoals vermeld in artikel 4, 1° t.e.m. 3°. Daarnaast wordt de kwaliteit van de geïntegreerde gebiedsanalyse en de geïntegreerde gebiedsvisie beoordeeld, alsook de samenhang tussen beide onderdelen. Voor de bijdrage aan de doelstellingen van een Nationaal Park Vlaanderen wordt beoordeeld in welke mate het park effectief zal bijdragen aan de realisatie van deze Vlaamse doelstellingen.

Ten slotte wordt beoordeeld hoe het partnerschap van de gebiedscoalitie die het Nationaal Park Vlaanderen draagt, wordt vertaald in het bestuur van het parkbureau, dat voorgedragen wordt.

Het tweede lid bepaalt dat voor de beoordeling van de masterplannen van een kandidaat Nationaal Park Vlaanderen het advies van de commissie van experts dient ingewonnen te worden.

Het advies van de commissie van experts bevat een beoordeling van de eigenheid en uniciteit op vlak van natuurwaarden, landschapswaarden en erfgoedwaarden evenals de unieke belevingswaarde van een kandidaat Nationaal Park Vlaanderen. Hierbij wordt de eigenheid, uniciteit en belevingswaarde van het specifieke gebied afgewogen tegen de uniciteit en belevingswaarden van de erkende Vlaamse Parken en andere kandidaten. Het ensemble van Vlaamse Parken beoogt een goede representativiteit van de verschillende landschappen en ecoregio's die in Vlaanderen voorkomen.

Artikel 13 Artikel 13 bepaalt ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid van het decreet, de criteria voor de beoordeling van de operationele plannen van kandidaat Landschapsparken, op basis waarvan de minister de Vlaamse Regering vervolgens adviseert.

Bij de beoordeling van een operationeel plan wordt nagegaan of een kandidaat Landschapspark voldoet aan de inhoudelijke erkenningsvoorwaarden voor een dergelijk gebied, zoals vermeld in artikel 3, 1° t.e.m. 3° en of er een masterplan ter goedkeuring is voorgelegd of er een goedgekeurd masterplan voor handen is. Daarnaast wordt de kwaliteit van het actieprogramma en het financieel beoordeeld, alsook hun onderlinge samenhang en de doorvertaling van het voorgelegde of goedgekeurde masterplan.

Voor de bijdrage aan de doelstellingen van een Landschapspark wordt beoordeeld in welke mate het park effectief zal bijdragen aan de realisatie van deze Vlaamse doelstellingen. Niet elk Landschapspark moet in dezelfde mate bijdragen aan elk van deze doelstellingen. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de mogelijkheden en gebiedskenmerken van elk landschapspark om een gebiedsspecifieke invulling te geven aan de doelstellingen voor Landschapsparken in Vlaanderen.

Ten slotte wordt beoordeeld hoe de werking van het voorgedragen parkbureau georganiseerd wordt voor de uitvoering van de ingediende plannen.

Artikel 14 Artikel 14 bepaalt ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid van het decreet, de criteria voor de beoordeling van de operationele plannen van kandidaat Nationale Parken, op basis waarvan de minister de Vlaamse Regering vervolgens adviseert.

Bij de beoordeling van een operationeel plan wordt nagegaan of een kandidaat Nationaal Park Vlaanderen voldoet aan de inhoudelijke erkenningsvoorwaarden voor een dergelijk gebied, zoals vermeld in artikel 4, 1° t.e.m. 3° en of er een masterplan ter goedkeuring is voorgelegd of er een

goedgekeurd masterplan voor handen is. Daarnaast wordt de kwaliteit van het actieprogramma en het financieel beoordeeld, alsook hun onderlinge samenhang en de doorvertaling van het voorgelegde of goedgekeurde masterplan.

Voor de bijdrage aan de doelstellingen van een Nationaal Park Vlaanderen wordt beoordeeld in welke mate het park effectief zal bijdragen aan de realisatie van deze Vlaamse doelstellingen.

Ten slotte wordt beoordeeld hoe de werking van het voorgedragen parkbureau georganiseerd wordt voor de uitvoering van de ingediende plannen.

Onderafdeling 4. Commissie van experts

Artikel 15 Artikel 15 bepaalt dat ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid, van het decreet, voor de beoordeling van de parknota's, masterplannen en operationele plannen van de kandidaat Landschapsparken het advies wordt ingewonnen van een commissie van experts. Dit artikel bepaalt tevens de samenstelling van deze commissie. De commissie van experts dient evenwichtig samengesteld te zijn uit leden met de nodige terreinexpertise, wetenschappelijke kennis en vertegenwoordigers van de Vlaamse Overheid.

Artikel 16 Artikel 16 bepaalt dat ter uitvoering van artikel 9, vijfde lid, van het decreet, voor de beoordeling van de parknota's, masterplannen en operationele plannen van de kandidaat Nationale Parken Vlaanderen het advies wordt ingewonnen van een commissie van experts. Dit artikel bepaalt tevens de samenstelling van deze commissie. De commissie van experts dient evenwichtig samengesteld te zijn uit leden met de nodige terreinexpertise, wetenschappelijke kennis en vertegenwoordigers van de Vlaamse Overheid.

Artikel 17 Artikel 17 bepaalt dat de minister de commissieleden benoemt.

Afdeling 3. Erkenning Vlaamse Parken

Onderafdeling 1. Beslissing tot erkenning Vlaams Park, kennisgeving en publicatie

Artikel 18 Ter uitvoering van artikel 9, vierde lid van het decreet, bepaalt artikel 18 dat de Vlaamse Regering beslist tot erkenning van een Vlaams Park na advies van de commissie van experts en bevat de procedure van kennisgeving van deze beslissing. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 19 Artikel 19 bevat de verplichting tot publicatie van de erkenning van een Vlaams Park en de modaliteiten ervan.

Onderafdeling 2. Oprichting parkbureau en goedkeuring van de masterplannen en operationele plannen op het ogenblik van de erkenning

Artikel 20 Artikel 20 strekt tot uitvoering van artikel 13 van het decreet en bepaalt de procedure tot aanduiding van een parkbureau belast met het management van een Vlaams Park via het geven van een mandaat aan de minister om dit te doen.

Het derde lid van dit artikel dekt de hypothese waarin het parkbureau nog niet is opgericht. Die oprichting is een *conditio sine qua non* voor de erkenning, vandaar dat de erkenning wordt afhankelijk gesteld van de oprichting van die rechtspersoon. Dat biedt de gebiedscoalitie de zekerheid dat ze de erkenning zullen krijgen zodra het parkbureau rechtspersoonlijkheid heeft verkregen. De rechtspersoon moet de bevoegde instantie van haar oprichting op de hoogte

brengen, maar de erkenningsbeslissing treedt van rechtswege in werking op datum van de verwerving van rechtspersoonlijkheid. Dat zal in het merendeel der gevallen de datum zijn waarop de oprichtingsakte in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd.

Het derde lid van dit artikel bepaalt een uiterste datum van oprichting van een parkbureau om te vermijden dat de erkenning dode letter zou blijven. Het BVR bepaalt een termijn van zes maanden, maar houdt er rekening mee dat voor bepaalde rechtsvormen (vooral transnationale rechtsvormen, zoals BGTS'en en EGTS'en) die doorlooptijd langer kan zijn. In het vierde lid is voorzien dat in dat geval de vertegenwoordiger van de gebiedscoalitie om een verlenging van de termijn kan vragen. Er is in artikel 43 een specifieke subsidieregeling uitgewerkt om periode tussen de beslissing tot erkenning en de inwerkingtreding van die erkenning na oprichting van het parkbureau te dekken. Het gebied is in die periode immers nog niet erkend als Vlaams Park en komt dan ook formeel niet in aanmerking voor de subsidies die aan die erkenning zijn gekoppeld.

Het vijfde lid van het artikel bepaalt het tijdstip van inwerkingtreding van de beslissing tot erkenning van een Vlaams Park.

Artikel 21 Artikel 21, eerste lid bepaalt dat de erkenning van een Vlaams Park eveneens de gehele of gedeeltelijke goedkeuring inhoudt van het masterplan en operationeel plan.

Het tweede lid bepaalt het tijdstip van aanvang van de planperiode met mogelijkheid tot afwijking ervan. De laattijdige oprichting van een rechtspersoon mag de planperiode niet doorkruisen. Voor de administratie volgen de planperiodes van alle Vlaamse Parken best hetzelfde ritme (dezelfde cadans). Het tweede lid van dit artikel zorgt daarvoor.

HOOFDSTUK 2. WIJZIGING EN VASTSTELLING VAN MASTERPLANNEN EN OPERATIONELE PLANNEN NA ERKENNING

Artikel 22. Dit artikel bepaalt ter uitvoering van artikel 10 van het decreet van 9 juni 2023 de nadere regels de voorwaarden voor een Vlaams Park om erkend te blijven. Dit artikel bevat de procedure m.b.t. een aanvraag tot goedkeuring van een nieuw masterplan door het parkbureau. Aan het einde van de planperiode van het masterplan moet een nieuw masterplan opgesteld zijn dat inhoudelijk voortbouwt op het voorgaande masterplan, en voor een planperiode die naadloos aansluit bij die van de vorige periode, waarbij een goedkeuringstermijn wordt gerekend van zes maanden. Een aanvraag dient te worden ingediend voor 20 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de looptijd van het materplan verstrijkt. Verder bepaalt het artikel welke elementen dienen te zijn opgenomen in de aanvraag. De goedkeuring van een nieuw masterplan vereist logischerwijs de goedkeuring van een nieuw operationeel plan. Voor de inhoud van een nieuw operationeel plan wordt verwezen naar de bepalingen in artikel 23. De goedkeuring van beide plannen wordt samengenomen in deze procedure. In dit geval is de procedure van artikel 23 niet van toepassing.

Het advies van de betrokken overheid waarvan sprake handelt over het nieuwe masterplan.

Vervolgens bevestigt de bevoegde instantie de ontvangst en de ontvankelijkheid van de aanvraag, desgevallend de ontbrekende elementen in de aanvraag. De Vlaamse Regering beslist of het masterplan en het operationeel plan voldoen aan de voorwaarden en beslist binnen een termijn van zes maanden over de gehele of gedeeltelijke goedkeuring van beide plannen. Het is denkbaar dat het goedkeuren van het nieuwe masterplan meerdere maanden in beslag neemt, bijvoorbeeld omdat het niet aan de verwachtingen voldoet en moet worden bijgesteld. Het masterplan zal dan later worden

goedgekeurd, maar de planperiode start in ieder geval op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het laatste jaar van de planperiode van het lopende masterplan. De Vlaamse Regering kan in haar beslissing gemotiveerd afwijken van het advies van de commissie van experts of van het advies van de betrokken gemeenten. In geval dat de Vlaamse Regering het nieuwe masterplan of operationeel plan niet goedgekeurd, wordt een sanctieprocedure, als vermeld in Titel 3, opgestart. Indien er binnen deze termijn geen beslissing valt, worden de plannen geacht goedgekeurd te zijn.

Indien een parkbureau niet langer beschikt over een goedgekeurd masterplan of operationeel plan wordt de sanctieprocedure zoals beschreven in artikel 25 van het decreet opgestart.

Artikel 23. Dit artikel bepaalt ter uitvoering van artikel 10 van het decreet van 9 juni 2023 de nadere regels de voorwaarden voor een Vlaams Park om erkend te blijven. Dit artikel bepaalt de procedure m.b.t. een aanvraag tot goedkeuring van een nieuw operationeel plan door een parkbureau. Een aanvraag dient te worden ingediend voor 20 september van het jaar waarin de looptijd van het operationeel plan verstrijkt. Aan het einde van de planperiode van het operationeel plan moet een nieuw operationeel plan opgesteld zijn dat inhoudelijk voortbouwt op het voorgaande operationeel plan en verdere uitvoering geeft aan het goedgekeurde masterplan. De planperiode sluit naadloos aan bij die van de vorige periode, waarbij een goedkeuringstermijn wordt gerekend van zes maanden.

Verder bepaalt het artikel welke elementen dienen te zijn opgenomen in de aanvraag. Het advies van de betrokken overheid waarvan sprake handelt over het nieuwe operationeel plan. In het nieuwe operationele plan kan een tussentijdse bijsturing van het masterplan aangevraagd worden voor zover de oorspronkelijke doelstellingen van het masterplan niet worden uitgehouden.

Vervolgens bevestigt de bevoegde instantie de ontvangst en de ontvankelijkheid van de aanvraag, desgevallend de ontbrekende elementen in de aanvraag. De Vlaamse Regering beslist of het operationeel plan voldoet aan de voorwaarden en beslist binnen een termijn van zes maanden over de gehele of gedeeltelijke goedkeuring van het plan.

Het is denkbaar dat het goedkeuren van het nieuwe operationeel plan meerdere maanden in beslag neemt, bijvoorbeeld omdat het niet aan de verwachtingen voldoet en moet worden bijgesteld. Het operationeel plan zal dan later worden goedgekeurd, maar de planperiode start in ieder geval op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het laatste jaar van de planperiode van het lopende operationeel plan.

De Vlaamse Regering zal voor de goedkeuring van het nieuwe operationeel plan advies inwinnen van een commissie van experts. De minister kan in haar beslissing gemotiveerd afwijken van dit advies van de commissie van experts of van het advies van de betrokken gemeenten. In geval dat de minister het nieuwe operationeel plan niet goedkeurt, wordt een sanctieprocedure, als vermeld in Titel 3, opgestart.

Indien er binnen deze termijn geen beslissing valt, worden de plannen geacht goedgekeurd te zijn. De laatste paragraaf geeft aan dat dit artikel niet geldt indien ook de planperiode van het masterplan verstrijkt.

HOOFDSTUK 3. RAPPORTERING, EVALUATIE EN CONTROLE

Artikel 24 Dit artikel is een uitvoering van artikel 12, §4 van het decreet waarbij aan de Vlaamse Regering delegatie wordt verleend om de rapportering van een parkbureau vast te leggen.

Paragraaf 1 bepaalt dat de rapportering gebeurt aan de hand van het opstellen van een voortgangsverslag over de uitvoering van het operationeel plan door het parkbureau, bepaalt de inhoud van dit verslag en de periode waarop het betrekking heeft.

Eveneens wordt in deze paragraaf voorzien op welke wijze en onder welke voorwaarden het parkbureau een tussentijdse bijsturing van het operationeel plan kan aanvragen. Het realiseren van de doelstellingen wordt aangetoond aan de hand van een set van indicatoren zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 41, die gelden op niveau van alle parken (essentiële indicatoren) en gebiedspecifieke indicatoren of facultatieve indicatoren. De bevoegde instantie stelt hiervoor een model ter beschikking.

Paragraaf 2 bepaalt wanneer het voortgangsverslag moet worden ingediend bij de bevoegde instantie.

Paragraaf 3 bepaalt dat in geval van een grensoverschrijdend Vlaams Park de rapportering het gehele actieprogramma omvat.

Paragraaf 4 gaat nader in over welke procedure van toepassing is voor de vaststelling van de bijsturing van een operationeel plan.

Artikel 25. Dit artikel is een uitvoering van artikel 12, §4 van het decreet, in samenhang te lezen met artikel 75 VCO van 17 mei 2019 inzake ex-post controle op de aanwending van subsidies.

Het eerste lid bepaalt dat de bevoegde instantie driejaarlijks een evaluatie van elke erkend Vlaams Park uitvoert. Bij deze evaluatie wordt nagegaan in welke mate het erkende Vlaams Park voldoet aan alle erkennings- en subsidievoorwaarden van het decreet van 9 juni 2023 en dit besluit.

Het tweede lid bepaalt dat de bevoegde instantie deze evaluatie uitvoert aan de hand van de driejaarlijkse voortgangsrapporten, al dan niet geïntegreerd in een nieuwe operationeel plan of masterplan en aan de hand van de financiële en functionele verslagen ter verantwoording van de toegekende subsidies.

Het derde lid bepaalt dat de bevoegde instantie de sanctieprocedure opstart, zoals vermeld in titel 3 van dit besluit, als ze vaststelt dat niet aan alle erkennings- en subsidievoorwaarden is voldaan.

HOOFDSTUK 4. GRENDOVERSCHRIJDENDE VLAAMSE PARKEN

Artikel 26 Artikel 26 bepaalt ter uitvoering van artikel 12, §1, vierde lid van het decreet, afwijkende regels voor het management van een grensoverschrijdend Vlaams Park.

Paragraaf 1 bepaalt de aard van de toegestane afwijkingen. Het is denkbaar dat een parkbureau voor een grensoverschrijdend park opgericht wordt als een private stichting of een territoriale samenwerkingsovereenkomst, een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) of Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS). In dit geval kan de situatie ontstaan waarbij de vereisten van de rechtsvorm niet in overeenstemming te brengen zijn met artikel 12, paragraaf 2 van het decreet (§1, 1°). Bijvoorbeeld bij een BGTS moeten de leden van de raad van bestuur worden benoemd door de algemene vergadering op voordracht van de deelnemers (art. 9 BGTS-verdrag).

Bovendien is het denkbaar dat een parkbureau in eerste instantie aan de erkenningsvoorwaarden voldoet qua samenstelling van het bestuursorgaan, Als het Vlaams Park daarna een erkenning in een

ander gewest of ander land wil laten erkennen, kan daarbij de situatie ontstaan dat daarvoor haar statuten aangepast moeten worden om aan deze bijkomende erkenningsvoorwaarden te voldoen. (§1, 2°).

De voorgestelde afwijking mag niet verder gaan dan nodig is om aan de vermelde moeilijkheden te verhelpen.

Paragraaf 2 bepaalt dat als een parkbureau gebruik wil maken van deze afwijkingsmogelijkheden, het de aanvraag ervan kan opnemen in een nieuw masterplan of een nieuw operationeel plan. De beoordeling van het verzoek van afwijking verloopt gelijktijdig met de beoordeling van het nieuwe plan. De beslissing van de Vlaams Regering over het nieuwe plan bevat ook de beslissing over het verzoek tot afwijking.

HOOFDSTUK 5. FINANCIERING

Afdeling 1. Vaststelling van de voorwaarden en regels voor de toekenning van een subsidie voor een kandidaat Vlaams Park

Artikel 27 Dit artikel bepaalt ter uitvoering van artikel 15 uit van het decreet dat de Vlaamse Regering bevoegd voor de omgeving en de natuur binnen de voorwaarden van het besluit, een subsidie kan toekennen aan een gebiedscoalitie van een kandidaat Vlaams Park tijdens de erkenningsprocedure, na selectie van de kandidaten, zoals vermeld in artikel 8 van het besluit.

Artikel 28 Artikel 28 stelt dat de indiening van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park tevens geldt als de indiening van een subsidieaanvraag voor het betreffende Vlaams Park, aangezien de erkenningsaanvraag alle info bevat die nodig is voor de beoordeling van de toe te kennen subsidie voor een kandidaat Vlaams Park. Ter beoordeling van de subsidieaanvraag dient de gebiedscoalitie, indien voorhanden, te vermelden welke andere financiële ondersteuning van het Vlaamse Gewest of een andere overheid zij ontvangt voor de voorbereiding van de kandidatuur van een Vlaams Park, zodat er zich geen dubbele subsidiëring voordoet.

Artikel 29 Artikel 29 bepaalt de activiteiten waarvoor een subsidie aan een kandidaat Vlaams Park wordt verleend met name de uitwerking van een masterplan en operationeel plan, evenals de oprichting van een parkbureau, binnen de termijn zoals vermeld in de selectiebeslissing van het Vlaams Park, vermeld in artikel 8.

Artikel 30 Artikel 30 bepaalt de grootte van het subsidiebedrag en de categorieën subsidiabele kosten.

Paragraaf 1, legt in het eerste lid het maximumbedrag van de toe te kennen subsidie vast op 100.000 euro. De subsidie omvat personeelskosten, werkingskosten en kosten voor prestaties van een externe dienstverlener.

Het tweede lid bepaalt welke categorieën kosten subsidiabel zijn voor de aanwending van de subsidie, zijnde personeelskosten, werkingskosten en kosten voor prestaties van een externe dienstverlener, allen met factuurdatum in de gesubsidieerde periode.

Het derde, vierde en vijfde lid geven aan wat onder deze verschillende categorieën subsidiabele kosten wordt verstaan.

Paragraaf 2 bevat de categorieën van kosten die niet subsidiabel zijn voor de aanwending van de subsidie. Dubbele subsidiëring en reservevorming, zoals bedoeld in artikel 72, §1, van de BVCO van 17

mei 201, worden bij deze subsidie niet aanvaard. Gelet op het feit dat de subsidie voor een kandidaat een eenmalige subsidie is voor de uitwerking van een kandidatuur, en gelet op het feit dat de subsidie niet bedoeld is voor de structurele werking van een organisatie (in tegenstelling tot de subsidie voor een parkbureau) is reservevorming niet mogelijk.

Artikel 31 Artikel 31 bevat de wijze en modaliteiten van de uitbetaling van de subsidie voor een kandidaat Vlaams Park.

Artikel 32 Artikel 32 vormt een concretisering van artikel 74 BVCO van 17 mei 2019, en bepaalt dat de functionele (inhoudelijke) verantwoording van de aanwending van de subsidie door de gebiedscoalitie als subsidieontvanger gebeurt aan de hand van een functioneel verslag.

Artikel 33 Artikel 33 vormt een concretisering van artikel 74 BVCO van 17 mei 2019, in de zin dat bepaald wordt dat de financiële verantwoording van de aanwending van de subsidie door de gebiedscoalitie gebeurt aan de hand van een financieel verslag waarbij wordt aangetoond welke kosten zijn gemaakt voor de realisatie van de activiteiten waarvoor de subsidie is toegekend, overeenkomstig artikel 75 BVCO van 17 mei 2019, en welke opbrengsten in het kader van die activiteit werden verworven door de gebiedscoalitie, uit de activiteit zelf of uit andere bronnen.

De financiële afrekening bestaat uit een resultatenrekening, een overzicht van de individuele bezoldigingen, een overzicht van de gunningsprocedures en gegevens over de subsidies verkregen van andere overheden. Tevens dient de gebiedscoalitie steeds loonfiches en de laatste reële kostenbewijzen, betaalbewijzen en de berekeningsmethode voor de verplaatsingskosten ter beschikking te houden en voor te leggen op eenvoudig verzoek van de bevoegde instantie.

Paragraaf 2 van dit artikel bepaalt dat zowel het functioneel als het financieel verslag uiterlijk binnen de twee maanden na afloop van de periode, opgenomen in de selectiebeslissing, of desgevallend in geval van een vroegere beëindiging van het project, uiterlijk binnen de twee maanden na deze einddatum, door de gebiedscoalitie moeten worden ingediend bij de bevoegde instantie. Deze termijn is in overeenstemming met artikel 74 BVCO van 17 mei 2019.

Paragraaf 3 van dit artikel bepaalt dat de bevoegde instantie de ingediende verslagen controleert en evalueert, over de mogelijkheid beschikt om zich alle aanvullende gegevens te laten verschaffen overeenkomstig artikel 75 VCO van 29 maart 2019 en dat de bevoegde instantie, in geval dat niet aan de toepasselijke subsidievoorwaarden is voldaan, de gebiedscoalitie hiervan uiterlijk op 31 mei op de hoogte brengt.

Afdeling 2. Vaststelling van de voorwaarden en regels van toekenning van de subsidies voor een erkend Vlaams Park

Artikel 34 Artikel 34 bepaalt dat de Vlaamse Regering de subsidie voor een erkend Vlaams Park toekent aan een parkbureau in het kader van een samenwerkingsovereenkomst, gesloten tussen de bevoegde instantie en het betrokken parkbureau. Een samenwerkingsovereenkomst tussen een parkbureau en de bevoegde instantie is niet tegenstelbaar aan derden, bevat geen verordenende elementen en is geen beleidsmatig gewenste ontwikkeling.

Artikel 35 Artikel 35 bevat de voorwaarden voor het verkrijgen van een subsidie in het kader van een samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 36 Artikel 36 bepaalt dat de indiening van een aanvraag tot goedkeuring van een operationeel plan geldt als de indiening van een subsidieaanvraag. De uitvoering van een

operationeel plan is immers de activiteit waarvoor een parkbureau gesubsidieerd wordt. Bovendien wordt de subsidie ook steeds verleend voor een termijn van zes jaar, dewelke overeenkomt met de duurtijd van een operationeel plan.

Artikel 37 Artikel 37 bevat de bepalingen inzake de beoordeling van de ontvankelijkheid van de ontvangen subsidieaanvraag, de procedure tot vervollediging van de subsidieaanvraag en de kennisgeving van de beslissing hierover.

Artikel 38 Artikel 38 stelt dat de bevoegde instantie de ontvankelijke subsidieaanvraag van het erkende Vlaams Park beoordeelt en hierover advies uitbrengt aan de Vlaamse Regering.

Artikel 39 Artikel 39 bepaalt dat de Vlaamse Regering op uiterlijk 31 december van het jaar waarin de ontvankelijke subsidieaanvraag is ingediend, beslist over zowel de toekenning van de aangevraagde subsidie als over het bedrag hiervan, waarna de bevoegde instantie het betrokken parkbureau hiervan op de hoogte brengt via beveiligde zending.

Artikel 40 Artikel 40 bepaalt dat de subsidie betrekking heeft op de zesjarige looptijd van het operationeel plan.

Artikel 41 Het eerste lid bepaalt het tijdstip van afsluiting en aanvang van de samenwerkingsovereenkomst alsmede de looptijd ervan.

Het tweede lid bepaalt de elementen die de samenwerkingsovereenkomst minstens bevat. De voorwaarden waaraan de Vlaamse Parken moeten voldoen, vermeld in 5°, kunnen onder meer betrekking hebben op communicatie, en meer bepaald aspecten m.b.t. meertalige communicatie of een gezamenlijke huisstijl voor Vlaamse Parken, of op de integrale toegankelijkheid.

Het derde lid bepaalt de subsidieregeling bij intrekking van de erkenning van een Vlaams Park tijdens de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 42 Artikel 42 bepaalt dat het subsidiepercentage maximaal 80% bedraagt.

De tweede paragraaf legt in het eerste lid het maximumbedrag van de jaarlijkse basissubsidie voor een erkend Vlaams Park vast op 268.000 euro. Het tweede en derde lid bepalen de voorwaarden waaronder dit bedrag vermeerderd kan worden voor personeels- en werkingsmiddelen. De minister kan de nadere regels voor deze aanvullende subsidie bepalen.

Het vierde lid bepaalt welke categorieën van kosten subsidiabel zijn voor de aanwending van de jaarlijkse basissubsidie, zijnde personeelskosten, werkingskosten, kosten voor prestaties van een externe dienstverlener en de BTW als aangetoond wordt dat deze niet recupereerbaar is, allen met factuurdatum in de gesubsidieerde periode.

Het vijfde, zesde en zevende lid geven aan wat onder deze verschillende categorieën subsidiabele kosten wordt verstaan.

De derde paragraaf van artikel 42 bevat de categorieën van niet-subsidiabele kosten voor de aanwending van de jaarlijkse basissubsidie, een bepaling die de aanwending van de subsidies enkel aanvaardt voor kosten met factuurdatum binnen de subsidieperiode en een bepaling die stelt dat het parkbureau zich aan de bepalingen over de gunning van de opdracht en de uitvoering ervan dient te houden vermeld in de regelgeving over overheidsopdrachten. Deze gegevens dienen als bijlage opgenomen te worden in het functioneel verslag.

Paragraaf vier wil voorkomen dat voor dezelfde activiteit al een subsidie met dezelfde effecten wordt bekomen op basis van dezelfde verantwoordingsstukken (dubbele subsidiëring).

Paragraaf vijf bevat de subsidieregeling bij intrekking van de erkenning van een Vlaams Park tijdens de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 43 Artikel 43 bepaalt de voorwaarden voor het toekennen van een basissubsidie aan een gebiedscoalitie indien een rechtspersoon nog opgericht moet worden na de erkenning van een Vlaams Park en de periode van toekenning van deze basissubsidie.

Artikel 44 Artikel 44 bepaalt de periodiciteit van uitbetaling van de subsidie tijdens de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst en de wijze en voorwaarden van uitbetaling ervan.

Artikel 45 Artikel 45 bepaalt dat de bevoegde instantie de jaarlijkse evaluatie en controle zal uitoefenen op de aanwending van de subsidie door middel van een functioneel en financieel verslag overeenkomstig artikel 74 BVCO van 17 mei 2019. Het tweede lid bepaalt dat het parkbureau in het kader van dat toezicht een financieel en functioneel verslag bezorgt aan de bevoegde instantie voor 31 mei volgend op het jaar waarop de subsidie betrekking heeft. Deze termijn is in overeenstemming met de termijn van artikel 74 BVCO van 17 mei 2019.

Artikel 46 Artikel 46 bepaalt dat het parkbureau jaarlijks een financieel verslag van de aanwending van de subsidies opmaakt waarbij wordt aangetoond welke kosten zijn gemaakt voor de realisatie van de activiteit waarvoor de subsidie is toegekend overeenkomstig artikel 75 VCO van 19 maart 2019 en welke opbrengsten in het kader van die activiteit werden verworven door de gebiedscoalitie, uit de activiteit zelf of uit andere bronnen. Verder wordt bepaald waaruit het financieel verslag is samengesteld.

Verder wordt ook in dit artikel bepaald dat, indien het parkbureau naast het management van het Vlaams Park waarvoor het op basis van het decreet van 9 juni 2023 subsidies ontvangt, economische nevenactiviteiten organiseert, er een gescheiden boekhouding dient gevoerd te worden.

Artikel 47 Artikel 47 bepaalt overeenkomstig artikel 74 van het BVCO van 17 mei 2019 dat het parkbureau in een functioneel verslag dient aan te tonen hoe de subsidie werd aangewend en de mate van uitvoering van de activiteiten waarvoor de subsidie werd toegekend binnen de samenwerkingsovereenkomst. Het tweede lid bepaalt de samenstelling van dit verslag. Het derde lid bepaalt dat het functioneel verslag geïntegreerd mag worden in een voortgangsverslag, zoals vermeld in artikel 24.

Artikel 48 Artikel 48 bepaalt dat de bevoegde instantie het financieel verslag en functioneel verslag controleert en evalueert en hiervoor aanvullende gegevens bij de begunstigde kan opvragen. Deze controle en evaluatie baseert zich op de bepalingen van het decreet en dit besluit en op artikel 75 VCO van 17 mei 2019 inzake de ex post controle op de aanwending van subsidies. Indien de bevoegde instantie oordeelt dat er niet aan de subsidievoorwaarden werd voldaan dan brengt zij het parkbureau uiterlijk 30 september daarvan op de hoogte.

Artikel 49 Artikel 49, §1 bepaalt dat de gegevens van de subsidies uit hoofdstuk 5 die vermeld worden in artikel 4, §1 van het decreet van 19 november 2021 tot oprichting van een Vlaams subsidieregister, worden openbaar gemaakt in het Vlaams subsidieregister.

Artikel 49, §2 werd aan het BVR toegevoegd opdat het voorliggend besluit zou voldoen aan de bepalingen van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (VERORDENING (EU) Nr. 651/2014 VAN DE COMMISSIE van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard), in het kader van staatssteun.

TITEL 3. SANCTIES

Artikel 50 Dit artikel voert artikel 25, §1, derde lid van het decreet uit waarbij de Vlaamse Regering voorafgaand aan de beslissing om één of meerdere sancties op te leggen wegens het niet voldoen aan de doelstellingen of erkenningsvoorwaarden, van het decreet of besluiten van de Vlaamse Regering, een ingebrekestelling dient te versturen aan het betrokken parkbureau van een Vlaams Park. Artikel 50, paragraaf 1, bepaalt de modaliteiten van de ingebrekestelling. Een ingebrekestelling wordt gemotiveerd vanuit de evaluaties en controles, vermeld in artikel 25 en 48.

Paragraaf twee bepaalt dat de bevoegde instantie een nieuwe ingebrekestelling dient te versturen indien er onvoldoende aan de inbreuk geremedieerd werd na de door haar bepaalde redelijke termijn.

Paragraaf drie bepaalt dat de bevoegde instantie het dossier overmaakt aan de minister indien de inbreuk gehandhaafd blijft na de redelijke termijn die de bevoegde instantie in haar ingebrekestelling bepaald had. Op voorstel van de minister kan de Vlaamse Regering beslissen tot de intrekking van de erkenning van het Vlaamse Park of het stopzetten van de subsidie aan het parkbureau.

Paragraaf vier bepaalt de minimale inhoud van de beslissing van de Vlaamse Regering. De bevoegde instantie brengt het parkbureau op de hoogte van de beslissing van de Vlaamse Regering.

Artikel 51 Artikel 51 bepaalt waarmee de Vlaamse Regering minstens rekening dient te houden bij het bepalen van de sanctie of sancties ter uitvoering van artikel 25 van het decreet.

Artikel 52 Dit artikel bepaalt dat in de ingebrekestelling als sanctie een verbeterplan als remediërende maatregel opgelegd kan worden. Artikel 52 bepaalt de modaliteiten van het verbeterplan en de aard van de daarin opgenomen acties. De minister beslist over de gehele of gedeeltelijke goedkeuring van het verbeterplan.

Dit verbeterplan houdt geen sanctie in, maar een maatregel om de tekortkomingen die worden aangeduid in de ingebrekestelling, te verhelpen.

Artikel 53 Artikel 53 bepaalt dat de Vlaamse Regering kan beslissen tot de intrekking van de erkenning van het Vlaams Park of de stopzetting van de subsidies aan het parkbureau. Deze beslissing wordt genomen indien na de uitvoering van het verbeterplan het parkbureau van een Vlaams Park de erkennings- of subsidiëeringsvoorwaarden niet nakomt of de werking van het parkbureau in gebreke blijft.

TITEL 4. Overgangsbepalingen

Artikel 54 Artikel 54 bepaalt in uitvoering van artikel 35 van het decreet op welke manier de kandidaten, van de oproep vermeld in artikel 35 van het decreet van 9 juni 2023, die werden geselecteerd voor het opmaken van een masterplan en operationeel plan, in aanmerking kunnen komen als kandidatuur volgens de bepalingen van het decreet en dit besluit.

Paragraaf 1 bepaalt dat de bevoegde instantie aan deze kandidaten binnen een termijn van 10 dagen na inwerkingtreding van het besluit meedeelt in welke mate hun kandidatuur moet aangepast worden. Het is de bedoeling om het bijkomend werk van de gebiedscoalities tot een minimum te beperken en de voorbereidingen van deze kandidaturen zo optimaal mogelijk in aanmerking te nemen als een kandidatuur volgens de bepalingen van dit besluit.

Paragraaf 2 bepaalt dat de bevoegde instantie de kandidatuur behandelt als een kandidatuur volgens dit besluit als alle elementen van een parknota, een masterplan en een operationeel plan, vermeld in artikel 5, 8 en 9, aanwezig zijn.

Paragraaf 3 bepaalt dat het advies van de lokale overheden bij een masterplan, vermeld in artikel 8, geldt als een advies van de lokale besturen bij een parknota voor deze dossiers. Gezien de lokale overheden het masterplan, dat kan beschouwd worden als een verdere uitwerking van de parknota, adviseert is het weinig zinvol om het advies van de betrokken lokale overheden over de conceptnota's/parknota's opnieuw aan te vragen, tenzij de kandidatuur zou moeten worden aangepast; in dat laatste geval wordt hen de mogelijkheid verleend om een nieuw advies uit te brengen, maar het initiatief ligt hier wel bij de lokale overheden. Een lokaal bestuur kan in het advies over het masterplan uitspraken doen over de parknota. Zo kan een betrokken bestuur zich positief uitlaten over de parknota maar bezwaren uiten over het masterplan.

Paragraaf 4 bepaalt dat als de kandidaturen van de oproep die dateren van voor de inwerkingtreding van dit besluit, moeten worden aangepast, de bevoegde instantie een duidelijk overzicht van de noodzakelijke aanpassingen of tekortkomingen meedeelt aan de betrokken gebiedscoalitie. De gebiedscoalities dienen uiterlijk dertig dagen na deze mededeling een aangepaste kandidatuur in, die conform artikel 11 en volgende artikels, behandeld zal worden.

De beoordeling van de dossiers van de lopende oproep gebeurt in drie stappen. De bevoegde instantie controleert de conformiteit van de dossiers met de regelgeving. Vervolgens zal de commissie van experts de dossiers inhoudelijk beoordelen op basis van de beoordelingscriteria. Tot slot beslist de Vlaamse Regering over de erkenning van de Vlaamse Parken.

Artikel 55 Dit artikel behoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

Het aldus aangepaste en als bijlage toegevoegde ontwerpbesluit heeft geen andere weerslag op de begroting, het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring.

4. VERDER TRAJECT

Na ondertekening van dit besluit door de Vlaamse Regering, zal

- de bevoegde minister een Ministerieel Besluit ondertekenen ter aanduiding van de commissie van experts. Hierna kan de commissie effectief van start gaan en een advies formuleren aan de Vlaamse Regering met betrekking tot erkenning van de kandidaten. Dit advies wordt in september 2023 verwacht. Op basis van dit advies kan de Vlaamse Regering de gewenste parken erkennen als Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen.
- de bevoegde overheidsinstantie de gebiedscoalities binnen de 10 dagen op de hoogte brengen van ontvankelijkheid van hun dossier en, indien het dossier niet ontvankelijk is, aangeven op basis van een duidelijk overzicht welke elementen ontbreken of moeten worden aangepast om aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 of 4 te voldoen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de algemene erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor Vlaamse Parken;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- het goed te keuren besluit;
- het advies van de SALV;
- het advies van de SARO en de Minaraad;
- het advies van de VVP;
- het advies van de Raad van State.